درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ ո՛ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քէմանեճի փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Բաժանորդներէ [illegible]

Բաժանորդագրութեան համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԷՐԶՐՈՒՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Թերթերը կը գրեն թէ Դանիէլ Ս. վարդապետ Ցախրեան կրկին հրաժարական ղրկեր է Պատրիարքարան, Էրզրումէն վերջնապէս թողլով Պոլիս գալու, ուսկէ ետքը՝ Երուսաղէմ երթալու համար:

Տեղեկանալ մը՝ բաւական հետաքրքրական է Երուսաղէմի այս միաբանին պարագան: Ինչպէս կը յիշուի, Պատրիարքարանը ղրկեց Իզմիրի պատր. փոխանորդ նշանակելէ ետքը առաջնորդական ընտրութիւն չկատարուած:

Անկէ վերջ՝ Էրզրումէ ղրկուեցաւ քաղաքականութեան պաշտօնով, անոնք ասոր մէջ՝ ուր Էրզրումցիք կը փափաքէին միաբան Առաջնորդ մը ունենալ իրենց համար եւ ազատիլ Ռուսաստանի առաջնորդութեան Վեհափառին կողմէ նշանակուած հովիւներէն՝ զոր ընդունելի պաշտօնակէր չէին նկատեր իրենց համար: Դանիէլ վարդապետ կրցաւ ինքզինքը սիրելի դարձնել Էրզրումցւոց, որոնք իսկոյն առաջնորդական ընտրութեան արտօնութիւն խնդրեցին Պատրիարքարանէն, եւ առաջին առթիւ զինքը Առաջնորդ ընտրեցին,

Սակայն ոչինչ պատահեցաւ որ մինչդեռ իրենք առաջնորդական ընտրութիւն կը կատարէին, անդին՝ Երուսաղէմի մէջ՝ Ժառանգաւորաց վարժարանի տեսչութեան պաշտօնը բաց մնաց Ձիլինկիրեան վարդապետի Պոլիս գրկուելուն պատճառաւ եւ Դանիէլ վարդապետը յաջորդ նշանակուեցաւ Ձիլինկիրեան վարդապետի:

Եւ ահա այսօր՝ Դանիէլ վարդապետ կը փափաքի թողուլ Էրզրումն ու համբայ ելլել դէպի Երուսաղէմ, ստանձնելու համար պաշտօն մը որուն կոչումը չունի թերեւս:

Իրեն համար աւելի լաւ է անշուշտ որ երբ Առաջնորդ մ'ալ Էրզրումի մէջ՝ իր արդէն ժողովուրդին համակրութիւնը շահեր է, եւ որ կրնայ դէպ ի եպիսկոպոսութիւն տանող աստիճանին դուռները բանալ իր քաղաքական ասպէսը: Բէջ անգամ կը պատահի որ Առաջնորդ մը այսպէս իրեն համակիր հօտ մը ունենայ ասոնցմէ պաշտօնէ չհեռանալով: Դանիէլ վարդապետ պէտք չէ մոռնար իր այս առաւելութիւնը որ այնքան եւ այնքան պէտք ունէր իր պաշտօնավարութեան յաջողութեան:

Մինչդեռ Երուսաղէմ երթալով՝ ուղղակի նետուած պիտի ըլլայ միաբանական մրցակցութեանց ներքին հոսանքներուն մէջ եւ պիտի կորսնցնէ Էրզրումի մէջ ունեցած դիրքը, որուն վրայ է վերջին իր վարկն ալ պէտք կառուցուի, եւ որովհետեւ պէտք ըլլան ուրիշ առաջնորդական պաշտօններու կոչուելու: Այսպէս դուր անցք ձեռքէն թողուցած պիտի ըլլայ առաջնորդական պաշտօն մը, եւ ժամանակ իրեն համակիր հօտ մը, ինչ որ մինչ չգտնուիր ո՛րչափ դիւրութեամբ, որքան հաւատ կու տան ինծի:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՃԱՊՈՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ՄԵՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ՃԱՊՈՆԻ ՄԷՋ

Լիւսավիք Նոռօ Ժուրնալի Մոնտալեբէյ աղանդաւոր եւ համբաւաւոր թղթակիցը, որ գիրք բանաւեցաւ Մանջուրիոյ ճակատամարտին մէջ, կը շարունակէ Ճաբոնէն ղրկել թղթակցութիւններ, որոնք ակնառու խնդրառութեամբ ժողովուած են. —

Կ'ուզէք Ճաբոնի մէջ մերկութիւններ տեսնել: Բայց նախ ուշադրութիւն: Բաւական փափուկ նիւթի մը վրայ խօսիլ կը սկսիմ ընթերցողաց: Եթէ երբեք ընթերցողը ենթադրութեան ցուցած դիւրագրգռութիւնը վերապահած, պէտք կրնայ նորէն ձեռք բերել անոնց համակրութիւնը: Մնաց որ, լեզուն մաքրել ջանալով նկարագրել, ապացուցելով թէ ի՛նչ հարկ ասանկ բաներու վրայ խօսիլ:

Ճաբոն բարեխառն երկիր մըն է. ամռան, չես գիտեր ինչո՞ւ համար, քնասիրները կ'աւելնան փողոցներ դուրսի օդին մէջ, յաւէտ եւ օդատոր ամբոխներուն մէջ: Ճաբոնները, մէջը հանճարեղ՝ է դիւրաւ կը հանեն իրենց կլիմային պատճառը, գրեթէ մերկ տուրքով այդ ամառուան օրերուն: Ուրիշ անոնն, նոյն իսկ ձմեռը՝ շատ քիչ հագուած կը կրեն Ճաբոնները. ամառը ա՛լ աւելի քիչ կը հագնին:

Ամէնէն կարեւոր պարագութիւնը որ ունեցայ երբ Ճաբոն հասայ, մերկութեան՝ իմ վրաս ձգած տպաւորութիւնն էր:

Ալա-Մարու շոգենաւէն ցամաք ելլելով, որ Տոքիօէն բերած էր մեզ, երկու ընկերներուս հետ՝ Նիւֆոռքէ պատերազմական թղթակից՝ Մոնք Նաւանկաւորին մէկ նաւակով առաջնորդուեցանք Նոքիին ծովակին մէջ գտնուող Ուէնօ կղզեակը: Հոն կը գտնուէին քանի մը հարիւր տասն ղեկիներ: Մեզի երբ պատահած տեսած էին անկիւնում մը, որ երկրորդ անոն Ցուրուկիւղ պէտք է խօսէր ընկերներնիս: Մեր նաւակը հանդիպեցաւ նաւակի մը, որուն մէջ խառնըշփոթ կ'աղբեր նաւավարներու ընտանիք մը: Նաւուն յետնամասին մէջ՝ մինչեւ մէջքը մերկ մանկամարդ կին մը կաթ կուտար մանկիկի մը, ալեհարին ամէնէն գեղեցիկ արինքները ցոյց տալով: Գիւղէն սեւաթուխ մըն էր, այստեղ ալ փրփրած ալիքներուն վրայ, վերջալոյսին ծիրանեգոյն շողերուն տակ:

—Գեղեցի՜կ տեսարան, քրքիջներ ինծի ընկերոջս:

—Ես այնպէս չեմ կարծեր, բայց երկչոտութեամբ:

—Այո՛, այո՛, պնդեց յեռանդուն: Գեղեցի՛կ բան: Ինչքան այսպէս բաւական, այս կինը կ'անպատուէ Ճաբոնը:

Ուէնօ ցամաք ելլելով. ծովեզրին վրայ տեսանք մարդ մը, կէսամէն ծածկուած ալիքներէն: Ձկնորս մըն էր որ խիզախ կը հաւաքէր: Ձուկի մը պէս մերկ էր ան:

—Աւասիկ անչափ մարդ մըն ալ որ իր երկիրը կ'անպատուէ, ավելցուց ցուցնելով իր մերկութիւնը, մեկնած ենթաղպան: Նորէ՛ս, անպիտան, հիմա քանի կը հասկնամ այսպէս հանգստութեան օտարներուն ցոյց տալ:

Քար մը առաւ ու նետեց. ամէն անտառ ներխուժան անցաւ ծառերնէն լեղալով: Անարկած, ձկնորսը խոյս տուաւ ու մենք տեսանք անոր մերկութիւնը

դամ մարմինը, որ կ'անհետանար հեռուն:

Ճաբոնցի ժողովուրդը, որ հին ԶԵրնարեան կը նմանի շատ մը տեսակէտներով, մերկանալու մասին ունեցած անառակ կամ անպարկեշտութեան ալ չէ պարզեր: Ոչ մէկ վաւաշոտութիւն եւ ոչ մէկ թաքուն մտածում անոր մարդկային մարմնին ցուցադրութեան մէջ, ըլլա՛յ այր, ըլլա՛յ կին:

Ամէն բնակարաններու մէջ, նոյն իսկ աղքատ դասու տուներէն, լոգանքի փոքր սրահ մը կայ: Ճաբոնները օ՛րքան ալ չքաւոր ըլլան, գործէն օրը մէկ անգամ պէտք լուացուին ամբողջ մարմնով: Միեւնոյն ընտանիքին պատկանող անդամները իրարու մերկ կ'երեւան, առանց պէտք մտածելու այդ բանին վրայ եւ առանց նեղանալու: Եթէ հիւրերու մը վրայ հասնի, տանտիրուհին կամ իր աղջիկները կրնան տեսնել լոգանքի սրահին մէջ: Բայց բնաւ անպատճութիւն չի դարձներ եւ չի նայիր անոնց, ընդհակառակ անհետեւանք բան մը նկատելով զայն: Ճաբոնի ներքին համարձակ ամէն Եւրոպայի փափուկ կոչումներու մէջ զգուշաւոր է, ինչ որ չէ ամենէն թաքնած է իրենց: Մէկէ աւելի մերկանար, կամայ տկամայ, Ս. Անսոնի փորձութեան ենթակայած է: Ճաբոնի մէջ մերկութիւնը կը պարտաւորէ, կը տեսնուի ամէն կողմ. յանկարծ կը բացուին ամէնէն ամօթխած նորատւածները: Բայց Ճաբոնցին, այնքան անբիծ, մաքուր, պարզամտ է որ ասկէ պաղափարներ չունենար եւ նոյն իսկ Եւրոպացիները չեն յաջողիր մերկութիւն մը տեսնելով, քիչ ատեն մէջ վարժուած ըլլալնուն համար: Անգլիացի հեղինակ մը ըսած է ճշգրտօրէն. «Ճաբոնի մէջ մերկը կը տեսնուի, բայց չի դիտուիր» Շատ ճիշդ խորհրդածութիւն մըն է ասիկա:

Այդ յանկարծին ժողովուրդը, իր լոգանքներով, նմանութեան դիծ մը ունենալ կը թուի հին քաղաքակրթութեանց հետ. բոլոր քաղաքներուն մէջ, մեծ ու պզտիկ, սովորական մը յաճախ կը հանդիպի ամէնուրեք չենքերու, ուրկէ ջուրի ձայներ, ճառադիմներ եւ ծիծաղներ կը լսէ: Երբ բաղնիքին մէկ դուռը բացուի, բարակ ու թեթեւ, փողոցէն կը տեսնուին մերկ կիներու խումբ մը, աւազան մը մէջ ընկղմուած, ինչպէս ծաղիկներ՝ աղբիւրի մը ջուրին մէջ թաթխուած: Հանրային բաղնիքը մըն է ասիկա:

Այրերու աւազանը բարակ միջնորմով մը բաժնուած է կիներու աւազանէն: Շատ դիւրին է բաժանումներէն մէկուն մէջ անցած դուռ ձգելը դիտել. բայց չեն ըներ այդ բանը եւ նոյն իսկ չեն խորհիր անոր վրայ: Ի՜նչ հարկ: Կարծի՞ք երկուտարդներ, պատանիներ աղաւաղութեան կ'ըլլան կանանց բաղնիքին մէջ. անոնք կ'օճառեն, կը շփեն, կը սրբեն եւ կը հագուեցնեն կին լոգցողները: Ոչ ոք սրտառուց կը գտնէ այդ բանը. ամենապարկեշտ եւ ամենախոհեմ կինը կրնայ հանրային բաղնիք երթալ, առանց իր պատիւը կորսնցնելու:

Բաղնիքական երեցները շատ մը խնդրագիրներ տալով՝ վերջապէս յաջողած են հանրային բաղնիքներու մէջ իրարմէ զատել այրերու եւ կիներու տեղը: Վէօ-Նօթը սերտ առաջ, երեք մարդ եւ կին միեւնոյն աւազանին մէջ կը լուացուէին, առանց ո եւ է ծածկոյթի: Բաղնիքի մէջ, լոգանքի շատ նմանատուր հաստատութիւն մը կար, ուր լոգցողները եւ ուշիները ո՛չ միայն դիրքը կը առնէին, այլ եւ կոմեդիքներ

վրայէն անցնողներու կողմէ ալ կը հեղմարուէին: Ու կը պատահէր որ լաւ զինուոր ձեռնցող պարոն մը ու տիկին մը իրարու հանդիպէին աւազանին մէջ. այն ատեն շնորհալից ժեստերով կ'ընէին իրարու եւ սիրուն խօսքեր կ'ուղղէին, այդպէս նեղութեան համար, ու անոր՝ առանց չկենալու:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՈԹԵՐ

ԲԱՄԲԱԿ

Գործիչ մը առելու համար Թուրքիոյ մէջ կատարուած քարիւղի վաճառականութեան վրայ, կը բաւէ ըսել թէ տարեկան սպառումը 5 միլիոն թիթեղեայ սնտուքէն աւելի է:

Առաջ, քարիւղը երկու սնտուք պարունակող անատօկներով կը ծախուէր մէջը. բայց քանի մը տարիէ ի վեր՝ միայն թիթեղեայ սնտուքով կը յանձնեն, որով մէկ սնտուկի խնայողութիւն կ'ըլլայ մէկ սնտուքի համար: Բայց գինը դարձեալ երկու սնտուքներու վրայ կը հաշուուին, թէեւ փոյթէ անուանը վերցած ըլլայ: Այսպէս կը հաստատուին առեւտրական սովորութիւնները:

Ինչպէս յայտնի է, մէկ թիթեղեայ սնտուք պէտք է 17 լիտրոյի պարունակութիւն ունենալ, բայց 16 լիտրոյէն աւելի չեն լեցներ գրաւականութեան համար:

Թուրքիա ներածուած քարիւղը սա քաղաքներուն մէջ կը սպառի հետեւեալ քանակութիւններով, մօտաւոր հաշուով. — Կ. Պոլիս՝ 1,250,000, Իզմիր՝ 400,000, Սելանիկ՝ 350,000, Սուրիա՝ 600,000. ուրիշ քաղաքներ՝ 250,000 սնտուկ. ընդամէնը 2,650,000 սնտուկ:

Թուրքիա ներածուած քարիւղին 19/20ը կուգայ Ռուսիայէն, եւ 1/20ը Ռումանիայէն եւ Հնդկաստանէն: Բայց վերջերս ամերիկեան քարիւղին ներածումն ալ կ'աւելնայ առջեւ:

Ինչ Ընկերութիւններ կան առեւտրական տուներ, որոնք Ռուսիոյ մէջ քարիւղի արտադրութեամբ կը զբաղին, մեր քաղաքին մէջ մասնաճիւղեր ունին: Ասոնք են Նոպէլ Ընկերութիւնը, Պ. Պ. Ա. Մանթաշոֆ եւ Ընկ., Ս. Ա. Սէյտէբէյճեան եւ Ժ. Արզումանեան:

Տակառներով քարիւղ ներածումը նուազեցաւ է: Սկզբունքով՝ նաւապետները եւ մաքսատները չեն կրնար որոշել թէ որ թիթեղեայ սնտուքը պահել:

Արտաքին Լուրեր

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Երկու տէրութեանց յարաբերութիւնները. — Ֆօն Պիւլով իշխանին յայտարարութիւնը. — Պ. Տէլքասէ ու Պ. Ռուվիէ:

Պրիւսէլ 7 Հոկտ. — Էնտէփանտանս Պէլժ հետեւեալը կը գրէ. — «Գերմանիոյ Նախարարապետ Ֆօն Պիւլով իշխանին կողմէ Պառին Պառէնի մէջ եղած յայտարարութիւնը, փոխանակ Ֆրանքօ-գերմանական մերձեցումին նպաստաւոր հոսանք մը առաջ բերելու, ինչպէս կը յուսար Ֆօն Պիւլով իշխանը, ներհակ տպաւորութիւն մը առաջ բերաւ Ֆրանսայի մէջ: Այս պարագան արդէն կը գուշակուէր, եւ առանց վայրկեան մը իսկ ըսենք թէ այդ ձեռնարկը պէտք չյաջողէր: Ֆրանսան ու Ֆրանսացիները լաւ ճանչնալ պէտք չէր նախատէր, վայրկեան մը իսկ անթաղրելը

Թէ Ֆրանսան ու Ֆրանսացիները կրնային լաւ ընդունելութիւն մը ընել առաջարկութիւններուն ակնարկութեան մը որ դեռ երէկ անոնցմէ համակրութիւն ցոյց չէր տար անոնց նկատմամբ: Ֆրանսական ժողովուրդը բնաւ հետեւող ժողովուրդ մը չէ եղած. յաճախ ինք կ'առաջնորդէ. բնաւ թող չէ տուած որ ուրիշ մը իրեն առաջնորդէ. շատ կը վիրաւորուի, նոյն իսկ երբ զինքը բարեկամաբար հրաւիրեն հետեւող ըլլալու, քան թէ երբ հաստատամիտ հակառակորդ անոր դէմ ելլելու: Ֆօն Պիւլով կոմսին յայտարարութեանց անմիջական արդիւնքը այն եղաւ որ Ֆրանսական լրագիրները ըսկսան բացայայտօրէն վէճել Մարոքի գործին առաջ բերած միջադէպին առաջին ձեւին եւ Պ. Տէլքասէի արտաքին գործոց նախարարութենէն քաշուելուն պատճառներուն վրայ: Մեր մտքին շատ դիւրութեամբ կրնանք խօսիլ անոր վրայ, քանի որ մինչեւ վերջը այժմ ուրենք Պ. Տէլքասէի քաղաքականութեան եւ միշտ յայտարարեցինք թէ Պ. Ռուվիէի մեծապէս սխալեցաւ Պ. Տէլքասէի պաշտօնէ քաշուելուն պատճառ ըլլալով: Ֆրանսայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ տիրող խուճապը այն աստիճան էր որ անկարելի եղաւ հասունքին դիմադրել եւ թէ նոյն իսկ Պ. Տէլքասէի այժմ առաջ լրագիրները իրենց ընթացքը փոխեցին: Անկէ ի վեր երկու վիճակը փոխուեցաւ: Իրողութիւնները ցոյց տուին թէ միայն Պ. Տէլքասէ ճիշդ տեսած եւ թէ անոր քաղաքականութիւնը լաւն էր: Այն ատեն ըսին թէ Պ. Տէլքասէ պատերազմ կ'ուզէ եւ ուղղակի դէպ ի այդ նպատակին կը դիմէ: Այդ քսութը սուտ է: Պ. Տէլքասէ համոզուած էր թէ անգլօ-ֆրանսական օ բարեկամ համաձայնութիւնը, միւս կողմէ դաշնակցութեան պաշտպանուելով, Ֆրանսայի համար խաղաղութեան ամէնէն ապահով երաշխաւորութիւնն էր, վասն զի այդ անձերն զօրաւորն դէմ յարձակում անկարելի էր: Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարին քաղաքականութիւնը կը դրդէր Գերմանիոյ կողմէ ըլլալիքներուն առաջքը առնել աղէկ կերպով: Ըսին այն ատեն թէ Պ. Տէլքասէի նպատակն էր մեկուսացնել Գերմանիան: Անշուշտ, բայց միայն թէ Գերմանիա ալ ուրիշներով չշրջապատուցած Ֆրանսան մեկուսացնելու. միթէ կարելի է արդարօրէն պահանջել Բարիզի կառավարութենէն որ Գերմանիոյ դիւրացումներուն իրաւունքները չվերցնէ, մինչդեռ Գերմանիա իր կողմէ այդ տեսակ հոգածութիւն մը ցոյց չէ տուած: Պ. Տէլքասէի քաղաքականութիւնը արդարև խիստ յարմար էր Ֆրանսայի համար, որ Պ. Ռուվիէ, արտաքին գործոց գլուխը անցնելով, զայն պահպանելու եւ շարունակելու ուրիշ բան մը չէր գտնելու: Պան մը Պերլինի մէջ յուսացուեցաւ թէ Պ. Ռուվիէ պէտք փոխէ Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութեան ուղղութիւնը, առնելով վերջին ամիսներու մէջ անգլօ-ֆրանսական համաձայնութիւնը հետզհետէ աւելի բացորոշապէս հաստատուեցաւ: Պառնէսը այն է որ այդ համաձայնութեան համար Պ. Տէլքասէի գրած հիմերը ո՛րչափ ամուր էին որ իրարմէ կարելի չեղաւ որ եւ է փոփոխութիւն ընել անոր մասին: Անշուշտ Պ. Ռուվիէ մեծ ճարտարութիւն ցոյց տուաւ Մարոքի գործերուն համար Գերմանիոյ հետ կատարուած բանակցութիւններու պահուն: Վտանգուած խնդիրը մը կարելի եղածին չափ օգտակար, սակայն սա ալ յայտնի է թէ Մարոքի մասին Ֆրանսայի ձեռնարկութիւնը եթէ յանկարծ նաւակցաւ, սոսկ ամէնէն աւելի

պատճառ եղած անոնք որ Ֆրանսան հարկադրեցին իր արտաքին գործոց նախարարը զոհելու՝ եղած պահանջման ներքին հանգիստ: Այդ պարագային մէջ մը զգացուեցաւ, որուն բարոյական հետեւանքները ապագան կը կրէ Ֆրանսա. Այդ միջոց անցնելով եւ թէ ինչ բացատրութեան որուն Ֆրանսայի քաղաքական շրջանակները ենթարկուեցան՝ պատերազմ մ'ը վտանգեցաւ, դարձեալ մը որ բոլորովին անտեսէ եր, քանի որ Ֆօն Պիւլով իշխանը ինքն իսկ յայտարարեց թէ Գերմանիոյ մէջ այդ տեսակ բան մը բնաւ մտածուած չէին անցուցած: Անկէ զատ, Գերմանիոյ մէջ նոյն Թուականին գլխէն թէ Ֆրանսայի հետ եթէ պատերազմ մ'ը ծագէր, Ֆրանսա պէտք կենայ, առանց որ եւ է վիրաւորանքի, [illegible] Անգլիոյ. նաեւ լաւ գիտէին թէ այդ տեսակ պատերազմի մը մէջ կրնար [illegible] բարձրանալ: Ֆրանսական կարծիքը խոհեմ չէր անցնալ Գերմանիոյ ընթացքին եւ Պերլինի կառավարութիւնը կրցաւ օգտուիլ պարագաներուն առաջ բերած առաւելութիւններէն: Այդ ազդեցութիւնը միջոցին է վեր, սակայն, Ֆրանսայի մէջ վստահութիւնը վերադարձաւ եւ հիմա կացութիւնը աւելի հեռու կը գիտցուի: Այդ պատճառաւ է որ Ֆօն Պիւլով իշխանին կողմէ եղած առաջարկութիւնները մեծ ազդեցութիւն մը չեն դարձներ, քանի որ հիմա Գերմանիոյ համար կայ Մարոքոյի Արգեհսիրի մէջ ժողովը ստանալ պատրաստ: Բարեկամական համաձայնութիւնը փոխարինեց եւ կարելի է ըսել թէ Պ. Տէլքասէ հաճոյ պայմանաւոր հետեւան քաղաքականութեան պաշտպաններն են ալ հիմա եւրոպայ կը պահեն:»

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Դաշնակցութիւնը. — Ռուս լրագիրները. — Ներողի կացութիւնը. — Լամստորֆի կոմսը:

Բարիզ, 7 Հոկտ. — Բեթերսպուրկէն հետեւեալը կը հեռագրեն էքօ տը Բարիի թղթակիցը. «Նովոյէ Վրեմիա, որ անցեալ օր կ'ըսէր թէ գերման լրագիրներուն հրատարակութիւնները պէտք չէ նկատուէին ճիշդ տեսակէտ մը, վասն զի ռուսականները ուշադրութեան արժանի չեն, որ Ռուսիոյ մասնիկը ըլլալու անգլիա եւ Մ. Նանաւոր պէտք եղածը մը, այսօր ալ կ'ըսէ թէ Ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութիւնը պահած է իր բոլոր զօրութիւնը եւ թէ բաղդարձակրելու չկայ պատճառ մը ենթադրել անոր թէ կրնայ ազգանալ: Նովոյէ կը յարէ. — «Այդ դաշնակցութեան նպատակը է որ Ռուսիա կրնայ դրամական աղբիւրներ միջոցներ գտնել երկաթուղիներու շինութեան մը ըլլալու համար: Այդ դաշնակցութեան նպատակը էր որ Ռուսիա կրնայ իր արեւելեան սահմանները գիտնալ ուսերէն մեծ մասը Մանջուրիոյ Արեւմուտքին դէպի: Վերջապէս այդ դաշնակցութեան նպատակը էր որ Մարոքի գործը խաղաղութեամբ կարգադրուէր. որոշած նպատակն է: Այդ դրդումը այն ատեն նպատակն էր յաջողեցաւ թէ Ռուսիա եւ Ֆրանսայի դաշնակցութիւնը զօրաւոր էր: Նովոյէ կը հաստատէ պատերազմին ատեն Ֆրանսայի ամենամեծ ուղղամտութիւնը Ռուսիոյ մասին, ինչպէս նաեւ հաւատարմութեան բանակցութեանց պահուն Բոսս Թերթը կը յարէ. — «Ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութեան շարունակելը Ռուսիոյ համար անհրաժեշտ է, աւելի քան երբեմն ուսերեւց հաւատալու համար կառավարութեան բարեկամութեան բանակցութիւններ վերջացնելու

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 15

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Պ. ՏԸ ԼԵՍԷԲՍԻ

ՔԱՄՉԱԹՔԱՅԷՆ ՖՐԱՆՍԱ

ՃԱՊՈՆՆԵՐ՝ ՆԻԺՆԻԻ ՄԷՋ

Ճաբոնցիներէն խնդրեցի որ իր երկիրին դրամը ցոյց տայ. փափաք գոհացնել իմ հետաքրքրութիւնս: Ուշադրութեամբ երկար քննեցի արտադրած ասիկ, բարակ եւ դրոշմէ ձուլածը. Ճաբոնական գիրեր կան վրան. ասկէ առաջ խառնուրդէ թուղթեր եմ. ուղղուած ձեւով կը ծէի: Արծաթ դրամը քառակուսի է, նաեւ մեծ, աւելի հաստ եւ ընդհանրապէս աւելի թեթեւ. ասկէն իմ հասկցուէն թէ Ճաբոնի մէջ աւելի արժէք ունի: Պղինձէ դրամը շատ կը նմանի Չինացիներու fun-ին. կլոր է եւ ֆրանսական երկու լիարէնչափ մեծութիւն ունի, մէջտեղը ծակուած է:

Ցանի մը հարցումներ ալ ըրի ճաբո-

նական նաւէն ազատուած ատրանքներու մասին. իր պաշտօնակիցներէն հասկցայ թէ անոնք դիտաւորապէս կը բաղկանային ղամաքներէ, սփոկներէ, սափորէ եւ այս կարգի ուրիշ ատրանքներէ, ինչպէս նաեւ շատ գեղեցիկ լաքէ մը. այդ ատրանքներուն մէկ մասը ծախած էին Քամչաթքացիներուն:

Կը յուսամ թէ ընթերցողները պիտի ներեն ինծի չդիտելով Ճաբոններու վրայ խօսելու համար. չեմ կարծեր որ անհաճոյ գտնեն զայն: Այսպէս՝ ծանօթացուցած կ'ըլլանք ժողովուրդ մը զոր այնքան հազուադէպ պատեհութիւն կ'ունենանք տեսնելու եւ ուսումնասիրելու:

ՁԻՒՆ ԵՒ ՍԱՌ

Նէլլաքիէն մեկնեցանք փետրուար 19ին, ուր միայն Պ. Քասոֆի, որմէ բաժնուած էի՝ Նիժնիի երթալու համար: Մեզի կը մնար կարել անցնիլ այն պատերազմը, որ Քամչաթքան կը միացնէ ցամաքին եւ այն անապատին՝ որ մեզ կ'անջատէ:

Այդ օրն իսկ ձիւնի փոթորիկի մը

բանուեցանք, որ արեւմտեան եւ հիւսիսարեւելեան կողմէն կուգար: Հովը դաշտերուն մէջ կը գոռայէինք. հովմապտոյտները այնքան բուռն էին որ մեզի համար անկարելի եղաւ յառաջանալ: Օդին մէջ ելած ձիւնի հատիկները թանձր միգած մը կը ձեւացնէին: Մեր առաջնորդները, հակառակ ճամբաներուն ծանօթ ըլլալնուն, չէին երթարաւոր գտնելը: Բնաւ չկրցինք համոզել զանոնք որ աւելի հեռուն տանին մեզ. անոնք առանց բաւան մերիկի մը ենթակայ միայն ալ խելք չէր: Գալով ինծի, կը խոստովանիմ թէ սկսայ շատ նեղուիլ, երբ մեր առաջնորդները առաջարկեցին անտառի մը մօտ երթալ, որ քիչ հեռու կը գտնուէր: Գէթ հոն պիտի կրնայինք ապաստան գտնել: Բնաւ չվարանեցանք անոնց խորհրդակցութիւններէն օգուտ քաղելու: Բայց ճամբայ ելլել առաջ, հարկ եղաւ սպասել որ մեզի հետեւող բոլոր բալխիրները հաւաքուէին, եթէ ոչ իրարմէ բաժնուելու եւ իրար կորսնցնելու վտանգին պիտի ենթարկուէինք: Բալխիրները հաւաքուելէ յետոյ ճամբայ ելանք եւ քիչ յետոյ հասանք անտառ, որ բարեբախտաբար հեռու չէր բնակութենէ պէտ: Կէս օրէն գրեթէ

երկու ժամ յետոյ կանգ առինք:

Մեր Քամչաթքացիներուն առաջին գործը եղաւ ծակ մը փորել ձիւնին մէջ, որ այդ տեղ վեց ոտք բարձրութիւն ունէր առաւելապէս. ուրիշներ ալ փայտ բերին. ընդհանուր կրակ վառուեցաւ եւ կաթսան դնուեցաւ: Թեթեւ ճաշ մը եւ քանի մը գաւաթ օղի ուժերնիս ամէնքն ալ: Գիւղերը եկածին պէս կարելի եղածին չափ հանգիստ անցընելու ջանք տարաւ ամէն ոք. իմ բալխիրս մէջ կերցայ հանգիստ քնանալ: Կը խորհէի թէ մեր խեղճ ընկերները ի՞նչպէս պիտի քնանային: Ընդհանուր մտահոգութիւնս փարատեցաւ: Անանց անկողին պատրաստելու եղանակը կ'արժէ նկարագրել, թէեւ իրենք այնքան կոչնարութիւն չեն ընծայեր. ձիւնին մէջ խառը մը բանալէ յետոյ, ամենափոքր ծառերու ճիւղերով ծածկեցին զայն. յետոյ kuhlianka-ով մը ծածկուելով եւ կնգուղին մէջ թաղելով գլուխնին, հոն փաթթուելով իրը լաւագոյն անկողինը տեղաւորին: Գալով մեր շուներուն. բալխիրներէն քակուեցան եւ ծառերու չուրքը կապուեցան, ուր անցաւորին գիշերը ձիւնին վրայ:

Ընդհանրապէս, մեր ուղեւորութեան

տան, ու պայմաններուն մէջ կանգ կ'առնէինք:

Գիշեր վրայ հասածին պէս՝ բաց դաշտին մէջ կը կենայինք եւ վրաննեը կը լարուէին իսկոյն: Պ. Քասոֆի վերարկուն ամէնէն մեծ վրանին տակ՝ անոր եւ իմ դօր բալխիրները զով գօտի էին, այնպէս որ անոնք մը ծոյլացուցէ պատնէշները վար առնելով՝ կրնային իրարու հետ խօսիլ եւ հաղորդակցիլ: Միւս բալխիրները կարգաւ շարուած էին մեր վրանին շուրջը. մէկ բալխիրէն միւսը գտնուած անկողիները ծածկուած էր կաշիով եւ մորթերով, որոնց տակ կ'ընային պառկած մեր ուղեկիցները:

Կրթօտ հաստատուածին պէս՝ թէյ կը խմէինք. յետոյ ոսպիի պատրաստութեամբ կը զբաղէին, որ մեր ամենօրեայ միակ ճաշը կը կազմէր: Տասնապետ մը կը հսկէր այդ պատրաստութեանց, երբ խոհարարապետ եւ խոհարար. իր ձեռքէն ելած կերակուրները ո՛չ այլազան էին եւ ոչ ալ փափուկ. բայց օդոյ պատրաստութիւնը եւ մեր ախորժակը խառնաշփոթ չէին դարձներ մեզ: Աղուորը կը պատրաստէր տեւ չորցած հաց՝ բրինձով կամ ձաւարով. յետ ժամէն կ'ու-

փէր, եւ առա ինչպէս եղած կամ հիւսիսային բարեր մը կ'աւելէր տաւարը, եւ տաքցած ջուրի մէջ նետելով զայն կը լուծէր, շատ բարակ կտորներու կը վերածէր, որոնց շատ կ'ըլլային:

Քամչաթքաները մեկնելէ առաջ, ուրիշ հիւսիսայիններու մէջ ալ բանած եւ պարած էին. Հիմա թէ եկած՝ պատրաստական գտայ զայն:

Առաւօտ կանուխ ճամբայ կելլէինք, բայց անկարելի եղաւ երկաթուղիներէն վերցնել աւելի յառաջանալ: Հովը փչեց երկարօրէն, արեւմտեան եւ հարաւ-արեւմտեան դաշտերէն, որ բոլորը զգեստը, ինչպէս գիշերներու ընթացքը կրակովը: Մեր առաջնորդները շատ նեղուեցան, բայց չխօսեցան, որոնցմէ շատերը վերջին շրջան եղած յոգնութենէն, աւելին չէին կրնար քալել մեզ, ուրիշներ պարապ էին անուղղ ասած ճամբաներնին: Համար վիճակը, մեզի պատրաստուելու մասին մէջ կը զգացուէր կը պէտք ուր անցնեցանք: Երեկոյ օրը բաւական պատերազմ հոգնեցած ամռան մը:

(Շարունակելի)

չին երկու տարիներու իրողութիւնները պէտք եղածին պէս հաստատելէն ետք դաշնակցութեան ամրապնդելու անհրաժեշտ պէտքը, որ աշխարհի հաւասարակշռութեան հիմը կը կազմէ։ Ուրիշ անհիմն են բոլոր այն զրոյցները թէ Ռուսիա պիտի հրաժարի ֆրանսական դաշնակցութենէն եւ կամ առոր վրայ [illegible] համաձայնութիւն մը պիտի ունենայ։ Աւելի առաջ մերձեցում մը միայն կրնայ զուգակցիլ Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ, մերձեցում մը որ անխուսափելի կերպով պիտի նպաստաւորէ Ռուսիոյ քաղաքականութեան փոխառութեան»։ Միւս երկու մեծ լրագիրները Նովոյէ Վրեմիա եւ Ռուս միեւնոյն կերպով կը խօսին։ Պ. Վիթթէի մեծ պալքարը եւ ֆոն Պիւլով իշխանին յաջողութիւնն [illegible] փոփոխութեան պիտի չենթարկեն դաշնակցութիւնը Ռուսիոյ եւ Ֆրանսայի, որոնց Եւրոպայի մէջ խաղաղութեան երաշխաւորը կը մնան»։

—Ռուսիոյ արտաքին գործոց պաշտօնաթերթը կը հերքէ Բարիզի մէջ եղած այն լուրը թէ Լամզտորֆ կոմսը, մօտերս, Պերլին եւ Բարիզ պիտի այցելէ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Գաղթային համաժողովին մէջ. — Լիպերթ զօրավարին ճառը. — Անգլիոյ դէմ մրցելու համար։

Լոնտոն, 7 հոկտ. — Պերլինէն հեռաւած հեռագիրը առաքած է Տէյլի Թէլէկրաֆ. — «Գաղթային համաժողովին այսօրուան նիստին մէջ, որուն բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ ներկայ էին, խորհրդակցութեան ենթարկուած ամէնէն կարեւոր խնդիրը եղաւ զօրաւոր նաւատորմ մը ունենալու մասին Գերմանիոյ համար եղած քաղաքական, զինուորական ու տնտեսական անհրաժեշտ պէտքը։ Հարաւային արեւմտեան Ափրիկէի նախկին կառավարիչ Լիպէրթ զօրավարը այդ նպատակով ընդարձակ ճառ մը խօսեցաւ եւ ըսաւ թէ պարագաները կը հարկադրեն Գերմանիան՝ զօրացնելու իր նաւատորմը եւ թէ ամէն օր կրնայ տեսնել որ Անգլիա կ՚օգտուի Գերմանիոյ նաւատորմին անբաւականութենէն։ Լիպէրթ զօրավարը, իր բանախօսութեան մէջ, բաղդատութիւն մը ըրաւ Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ միջեւ, [illegible] թէ նաւատորմին ընկերը պէտք ըլլայ [illegible] Գերմանիոյ որ կարենայ յաջողութեամբ մրցիլ Անգլիոյ հետ։ Լիպէրթ զօրավարը ըսաւ թէ զօրաւոր նաւատորմ մը հարկաւորութիւն մըն է։ Զօրավարը հերքեց Գերմանիոյ [illegible] կասկածները [illegible] թէ [illegible] պիտի ենթարկուի. ըսաւ թէ նաւատորմին չինութիւնը գործ մը պիտի հայթայթէ գործաւորներուն։ Զօրավարը յարեց. — «Միթէ Բրիտանիոյ բանակը աւելի կամ աւզօրութեան [illegible] Բրիտանիա իր բանակովը հոգալ յաջողեցաւ։ Այսպէս պիտի ըլլայ նաեւ նաւատորմով։ Գերմանիա թէ՛ ծովի եւ թէ՛ ցամաքի վրայ մեծ զօրութիւն մը պիտի ստանայ եւ գերիշխան դիրք մը պիտի ունենայ։ Զօրաւոր նաւատորմ մը անհրաժեշտ պէտք մըն է, Ֆրանսայէ աւելի, որուն քաղաքականութիւնը փոխուած է, մանաւանդ արտաքին երեւոյթով։ Գերմանիա ստիպուած է զօրացնել իր նաւատորմը, զայն հաւասարեցնելու [illegible] եւ [illegible] Անգլիոյ, եւ նոյն խօսք պէտք է որ Անգլիա, [illegible] մասին՝ Գերմանիոյ հետ մրցելու համար։» Լիպէրթ զօրավարին այս խօսքերը երկարատեւ ծափահարութիւններով ողջունուեցան։ Միւս ատենախօսներն ալ յայտարարեցին թէ պէտք է Գերմանիոյ նաւատորմին ծրագրին ընդարձակուիլն համար։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզի քաղաքապետութեան ներկայացուցիչները. — Լոնտոնի տուելիք այցելութիւնը. — Ընդունելութիւնները։

Բարիզ 7 հոկտ. — Լոնտոնէն հեռաւոր կը հեռագրէ Մաթէն թերթին. — «Բարիզի քաղաքապետութեան խորհուրդին կողմէ Լոնտոնի տրուելիք այցելութեան ծրագրին համար ցարդ տրուած տեղեկութիւնները պաշտօնական չէին եւ եւ մասամբ մըն ալ սխալ էին, վասն զի անկէ ի վեր փոփոխութիւններ եղեր են։ Լոնտոնի քաղաքապետութեան Ուէսթմինսթըրը, այս իրիկուն, սա պաշտօնական ծրագիրը որոշեց.

Երկուշաբթի 16 հոկտ. — Մեկնում Բարիզէն առտուան ժամ 9.35ին։ Տովր ժամանում կէսօրէն 2.35 ժամ ետքը։ Մասնաւոր կառախումբով Չէրինկ Քրոս ժամանում ժամ 4.55ին։ Կայարանին մէջ ընդունելութիւն Լոնտոնի քաղաքապետութեան Ուէսթմինսթըրին նախագահին եւ անդամներուն կողմէ։ Ֆրանսացի հիւրերը պիտի առաջնորդուին Լոնտոնի քաղաքապետութեան Ուէսթմինսթըրին անդամներուն մասնաւոր բնակարանները, ուր պիտի հիւրընկալուին մ՚ըրքան ատեն որ Լոնտոն մնան։

Երեքշաբթի 17 հոկտ. — Ժամ 10.30ին հաւաքում քաղաքապետութեան գլխաւոր մէջ։ Անկէ Ֆրանսայի հիւրերը եւ զանոնք հիւրընկալողները կառքերով պիտի երթան Պըքինկհէմ պալատը, ուր կէսօրին Էտուարտ Թագաւորին պիտի ներկայանան։ Ետքոյ Ռ[illegible] գլխաւոր փողոցներէն Լոնտոնի մէջտեղը պիտի երթան։ Ժամ 1.30ին պիտի ճաշեն Չէլսի զինուորներու կեդրոնին մէջ. այս ներկայ պիտի գտնուին այդ զինուորներուն կողմէ կատարուած զանազան փողերուն։ Ժամ 3ին կառքով պտոյտ պիտի կատարեն Թէմզի գետին քարափին վրայ, անցնելով Ուէսթմինսթըրին եւ Ուէսթմինսթըրի աբբայութեան առջեւէն։ Ետքոյ պիտի այցելեն Լոնտոնի քաղաքապետութեան վերաբերեալ գործարաններ։ Պիտի այցելեն Պոթէզի-Բարգը։ Ժամ 6.30ին քաղաքապետութեան պաշտօնատան պիտի այցելեն եւ Ուէսթմինսթըրին չորեքթաղի պատմութեան ներկայ պիտի գտնուին։ Ժամ 7.30ին Լոնտոնի քաղաքապետութեան Ուէսթմինսթըրին նախագահը ճաշ մը պիտի տայ Օթէլ Սէսիլի մէջ։ Ժամ 10ին Սէֆօրտ Հաուզի մէջ Լէտի Լը տոմը ընդունելութիւն մը պիտի կատարէ։

Չորեքշաբթի 18 հոկտ. — Ժամ առտուն գումարում մը քաղաքապետութեան գլխաւորին մէջ։ Ֆրանսայի հիւրերը մէջ վերջը պիտի այցելեն Լոնտոնի ֆրանսական հիւանդանոցը եւ ուրիշ հաստատութիւններ։ Ժամ 11.30ին պիտի կատարեն Բիշէբ-Ուէյ եւ Օլտուիչ նոր փողոցներուն բացումը Թագաւորին կողմէ։ Ժամ 1.30ին Լորտ-քաղաքապետը ճաշ մը պիտի տայ քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ։ Ետքոյ կառքով պտոյտ պիտի կատարուի մինչեւ քաղաքին գլխաւոր փողոցներուն մէջ. այս այցելութիւն պիտի տրուի Լոնտոնի քաղաքապետութեան չորեքթաղերուն կոյսերին մէջ։ Ֆրանսայի հիւրերը նոյն գիշերը պիտի երթան զանազան թատրոններ, ուր հրաւիրուած են։

Հինգշաբթի 19 հոկտ. — Ֆրանսայի հիւրերը պիտի այցելեն Լոնտոնի քաղաքապետութեան վերաբերեալ մէկ քանի հաստատութիւններ. ճաշը պիտի տրուի Բէքինկհէմ Հաուզի մէջ։ Ետքոյ չորեքթաղով Թէմզի վրայէն պիտի այցելեն Կ. [illegible] ելեկտրական մեծ կայարանները, Պլէքուոլի Թիւնէլը, Ուլուիչի նաւարանը, Կրինուիչի հիւանդանոցը, Լոնտոնի նաւահանգիստը։ Լոնտոնի [illegible]։ Ժամ 7.30ին քաղաքապետութեան Ուէսթմինսթըրին անդամները ճաշ մը պիտի տան Ֆրանսայի հիւրերուն։ Սթրանթֆորտ Հաուզի մէջ Լէտի Բույլպըր ժամ 10ին ընդունելութիւն մը պիտի կատարէ։

Ուրբաթ 20 հոկտ. — Ուաթըրլոյի կայարանէն մեկնում դէպ ի Հէմփթըն, ուր Ֆրանսացի հիւրերը պիտի այցելեն [illegible]։ Ապա Ուինտզոր պիտի ժամանեն, ուր անդամոց քաղաքապետը, կէսօրին, ճաշ մը պիտի տայ. յետոյ պիտի այցելեն [illegible] եւ պարտէզները։ Ժամ 5.20ին Լոնտոն պիտի դառնան։ Ժամ 7.30ին Լոնտոնի քաղաքապետութեան Ուէսթմինսթըրին ընդհանուր ճաշ մը պիտի տայ։ Ֆրանսական դեսպանատան մէջ Պ. Քամպոն ժամ 10ին ընդունելութիւն մը պիտի կատարէ։

Շաբաթ 21 հոկտ. — Ֆրանսացի հիւրերը առտուան ժամ 10.30ին Լոնտոնէն պիտի մեկնին եւ երեկոյեան ժամ 6.30ին Բարիզ պիտի հասնին։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Սահմանագլխի խնդիր մը. — Լրագիրներու զեկոյցը. — Ազդեցութեան մը շուրջը։

Լոնտոն, 7 հոկտ. — Բերլինցիներէն հեռագիր մը կը պատմէ Լոնտոնի մէջ հրատարակուած այն տեղեկութիւնները, որոնք կը պատկանին Աֆղանիստանի սահմանագլխի պաշտօնական ամփոփումին(?), որ [illegible] ... [illegible] ։ Անգլիական լրագիրներուն հաղորդուած զեկոյց մը կը հաստատէ թէ այդ մասին հաղորդուած տեղեկութիւնները արդէն էին տրուած արտաքին եւ թէ ծանրակշիռ պիտի չհամարուին առաջիկայ պարագաներուն։ Ռուսական հեղինակաւոր եւ յանձնառու տեղեկութեանց աղբիւրներուն հետամուտ եղող անգլիական կառավարութիւնը կրնայ ունենալ ռուսական տեղեկութիւններ մը դալով Ռուսիոյ վերագրուած արարքներուն, կրնայ հաւատալ թէ անհիմն են։ Ռուսական հիւպատոս Պ. Միլլէր եռ կոչուած չէ, բայց կ՚ըսուի որ աւելի կարեւոր պաշտօններ վարէ Բիրմանի մէջ։ Ռուսական հիւպատոսին վրայ դրուած տեղեկութիւնները անհիմն համարուին ըլլալով հերքուելու պէտք չունին։ Թերթի մը տեղեկութիւնը ի մասին Հիւլմնոյ [illegible] [illegible] բանակներուն՝ ճիշդ են։ Որոշուած է Պարսկաստանի բանակը Կուլամին մէջ երրորդ մասը, մինչ առաջ Աֆղանիստանի դրուած շուրջ բանակներ։ Այն ոչ աւելի կը վայելէն Պարսիկ [illegible]։

ՄԱՐՈՔԻ ԳՈՐԾԸ

Լուրեր Թանճէրէն. — Դեսպանախօսնութիւն շուրջը. — Սպանիոյ համաձայնութիւնը։

Թանճէր, 6 հոկտ. — Գերմանական դեսպանատան կողմէ հաղորդուած տեղեկութեանց համեմատ, Թանճէրի կուսակալը իր կառավարութեան կողմէ չէ հրաւիրուած պաշտօնապէս Մարոքի համագումար Դեսպանախորհուրդին ծրագիրը։ Պերլինի դեսպանը կը սպասէ Սպանիոյ պաշտօնական հաւանութեան՝ Ալճէզիրասը իբր գումարման վայր ընդունելու։

—Թանճէրի Պերլինի Բրթօննէյը կը գրէ. «Բոլորին այդպէս կ՚իմանամ թէ Գերմանիա ու Ֆրանսա իրարու հետ համաձայնած են այս կէտին վրայ. Ֆրանսայի ու Գերմանիոյ դեսպաններուն հաւաքական դեկլարի պատրաստելով։ Եթէ Մարոքի կառավարութիւնը հաւանութիւն յայտնէ ասոր. 28ի կարգադրութեամբ պատրաստուած Դեսպանախորհուրդի ծրագիրն, Գերմանիա իսկոյն Ֆրանսայի պիտի թողու Դեսպանախորհուրդի կազմակերպութեան մէջ կատարելիք դերակէտ գերը։

Միայն Ֆրանսական կառավարութիւնը օտար տէրութեանց համաձայնութիւնը պիտի տանի Դեսպանախորհուրդին ծրագրի մասին։ Կը յուսացուի որ գեղծանքի գրաւոր [illegible] Դեսպանախորհուրդին ծրագրը եւ Ալճէզիրասը իբր գումարման վայր ընդունելու։

—Մադրիտէն կը հեռագրեն թէ սպանական կառավարութիւնը առանց առարկութեան ընդունած է Մարոքի Դեսպանախորհուրդին ծրագիրը եւ Ալճէզիրասը իբր գումարման վայր ընդունելը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

Պ. Կէրալտ Պալֆուրի ճառը. — Անգլեւճապոնական դաշնակցութիւնը. — Ռուսիոյ եւ Անգլիոյ յարաբերութիւնները։

Լոնտոն, 7 հոկտ. — Լիտսի մէջ խօսած ճառով, Անգլիոյ առեւտրական նախարար Պ. Կէրալտ Պալֆուր ի վեր հանեց այն պարագան թէ նախարարութիւնը որքան խմաստուն գործ մը կատարած պիտի ըլլար անգլեւ յաւելումն հրաժարելով, մասնակի ձեռնարկութեամբ մը յետոյ, այն պահուն իսկ երբ դաշնագիր մը պիտի կնքուէր, միջազգային դիւանագիտութեան ամէնէն կարեւոր գործերը։ Պ. Պալֆուրի կարծիքով, Ճապոնները առաջ համար հաշտութիւն կնքելէն, որովհետեւ Անգլիոյ աջակցութեան վրայ վստահութիւն ունէին։ Անիկա գլխաւոր դերակ մը կը համարուի հաշտութեան գործին մէջ։ Գոլով օտար տէրութեանց, ո՛չ ոք խորհած ունի վիրաւորուելու անգլեւճապոնական դաշնակցութենէն։ Ռուսիա ալ զանգատելու պատճառ չունի, ո՛րքան ատեն որ յարգէ իրեն վերաբերեալ եւ ա եւ է յարձակում չընէ։ Անգլիա ա եւ է յարձակողական նպատակ չունի Ռուսիոյ դէմ. «Մեր նպատակն է, յարեց Պ. Կէրալտ Պալֆուր, ինքզինքնիս պաշտպանել եւ ո՛չ թէ գրգռել։ Եթէ երբեք ռուս կառավարութիւնը փափաքէր մեզի հետ համաձայնութեան յանգիլ, անտարակոյս մեր կառավարութիւնը պատրաստ պիտի գտնուէր նկատի առնելու ռուս կառավարութեան ա եւ է մէկ առաջարկը։»

ՃԱՊՈՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Ցուցահանդէս մը բանալու գաղափարը. — Ազգայի՞ն թէ տիեզերական. — Իր նշանակութիւնը։

Թօքիոյի մէջ այժմէն կը խօսուի յառաջիկայ ցուցահանդէսին վրայ։ Ճապոն հինգ անգամ ազգային ցուցահանդէսներ սարքած է, որոնց ամէնէն անմիջականը, յետոյ յառաջեան կարեւորութիւն ստացած են։ Վերջին ցուցահանդէսը տեղի ունեցաւ երկու տարի առաջ, Օզագայի մէջ, մեծ յաջողութեամբ։ Թէեւ անունով ազգային ցուցահանդէս, բայց քանի մը օտարականներ ալ ցուցադրութիւններ կատարած էին։ Սակայն այս անգամ անոր աւելի ընդարձակ կը կատարեն Թօքիոյի մէջ բանալ մտադրելով տիեզերական ցուցահանդէս մը։ Ռուսիոյ վրայ տարած իրենց յաղթանակը առնելու համար։ Հաւանաբար մեծկիլ պիտի դրուի այս ծրագիրը, թէեւ ճապոնական երեսփոխանական հաւանութիւնը հրապարակելու բնոյթ ունենայ։ Շատ մը եւրոպական խոշոր ընկերութիւններ կը հաւաքուին անոր իրագործման։ Եթէ երբեք տիեզերական ալ չըլլայ այդ ցուցահանդէսը, դարձեալ ո՛չ նուազ չափով գրգռական պիտի ըլլայ ան։ Արդէն իսկ Ճապոնի առաջադրութիւնները, ինչպէս Սախալինէն մինչեւ Ֆորմոզա, չեն ալ լռուած են։ Ասոնց վրայ պէտք է աւելցնել Քորէայի եւ Մանջուրիոյ արտադրութիւնները։ Չինաստան ունեցած ընդարձակ յարաբերութիւններն ալ անհրաժեշտ պիտի դարձնեն չինական կարեւոր բաժին մը հաստատումը, որով կարելի պիտի ըլլայ ցուցադրել Ճապոնի կատարած մեծ ու այլազան գործը Չինաստանի մէջ։ Այսպէս՝ Ծայրագոյն-Արեւելքի ցուցահանդէս մը պիտի ըլլայ անիկա, որուն անշուշտ պիտի մասնակցին ալ միայն Թանքին, Անամ, Քամպոճ, Սիամ, Փիլիփփինեանները, եւ Հաւայի, այլեւ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ մեծ շահ ունեցող ամէն երկիր յանձնարարելով ներսուն մէջ մասը կարենալու վարք չունենալով։ Եթէ ճապոն քիչ մը բարեկամական գանել եւ իրողութիւնները արգելք չըլլան, յառաջիկայ ցուցահանդէսը պիտի կրնայ մեծ զարգացում եւ կարեւորութիւն ստանալ, ի՛նչ որ անհրաժեշտ պիտի ըլլայ Ճապոնի ունեցած զինուորական յաջողութեանց պէս։

ՀԻՒՄԱՆՏԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Վերջին նիստը. — Բրոֆեսոր Պերինկի ստնեկան յայտնութիւնները. — Հիւծախտին նոր դարմանը. — Որոշեալ ծափահարութիւններ։

Բրոֆեսոր Պէրինկ չորսոր օր հիւծախտի Համաժողովին մէջ խօսեցաւ իր դրութեան վրայ։ Մեծ պալատին գեղեցիկ սրահը լեցուած էր բժշկական եւ բնագիտական աշխարհին բոլոր ականաւոր ներկայացուցիչներով։ Ներկայ էին նաեւ շատ մը օտարներ։ Նախագահ Լասսը Նիատը բացաւ, որ Համաժողովին փակման նիստն ալ էր, եւ խօսք տուաւ բրոֆեսոր Պէրինկի։ Գերմանացի բրոֆեսորը առջ ելաւ եւ քանի մը խօսքերով նախ ներողութիւն խնդրեց որ գերմաներէն պիտի խօսի, եւ յետոյ թարգմանութիւնը պիտի կարդացուի (Մաիհեր)։ Բրոֆեսորը իսկոյն բացաւ իր ձեռագիրը եւ ընդհանուրին լարուած ուշադրութեան մէջ գերմաներէն կարդաց իր ճառը։

«Տիկնայք եւ Տեարք, չնորհակալութեամբ ընդունեցի Համաժողովին նախագահին առաջարկութիւնը՝ այսօր ձեզի տեղեկութիւններ հաղորդելու հիւծախտի դարմանումի վրայ եւ այդ դարմանումին հիմը կազմող սկզբունքին վրայ։ Նախ եւ առաջ դիտել կուտամ թէ իմ տեղեկութեանց սկիզբը պարտաւոր եմ մասնագիտական բազմաթիւ փորձերու, որոնց մի միայն բժշկական ոլորտին մէջ կրնան հասկնալի ըլլալ ամբողջութեամբ։ Բայց այս փորձերն այս մասին համար կը ներկայեմ ձեր բարեկամական համբերութիւնը։ Նոր բուժիչ միջոցը կը հիմնուի այն սկզբունքին վրայ, թէ պէտք է որ մանրէական կենդանի բջիջները ծծուին ա՛յն տարրին կողմէ, որ կը գտնուի հիւծախտին ա՛յն առանքին մէջ։ Այս վերջին տարրը մասնաւորապէս կ՚անուանեմ TC։ Անասնական կենդանի բջիջներուն մէջ C դարմանոյթի կերպարանափոխում մը կը կրէ, եւ բջիջային ներքին այս փոփոխուելով վիճակին մէջ բուն աղդակը կը կոչեմ TX, որովհետեւ ես ալ դեռ ապացուցած չեմ թէ կենդանի մարմինին մէջ է ան թէ ոչ։ Իմ դիտութեանցս համեմատ, TCն հիւծախտին միջոցաւորներուն մէջ կը ներկայացնէ ծծող եւ խառնող այժմ իրմով ապականուած անասնական բջիջներուն մէջ, ունի մասնաւորապէս աղդու ոյժ մը, մինչեւ մէկ տարիէն անկախ դոյութիւն, եւ անասուններուն բջիջներուն մէջ մտնէ կրնանք նկատել զայն իբրեւ TX։ Ներքին բջիջային TX հիւծախտով ապականուած անհատին հիւծախտային աղամաղդութեան պատճառն է եւ միւս կողմէն ալ անոր պատճառն է բջիջային առողջ հակազդեցութեան հիւծախտին մանրէին դէմ։ Երկար ու բազմակողմանի ճամբայ մը կարեցի մինչեւ որ յաջողեցայ ցիչ մը վերը բացատրուած սկզբունքին վրայ փորձեր կատարելով հասնիլ թէ արջառները, այծերը, ոչխարները, ձիերը եւ ծովախոզերը կրնանք զերծ պահել հիւծախտէն, եւ կրնամ աւելցնել թէ անցեալ ամառուան չրջանին մէջ իմ կողմէ գտնուած եւ խառնուած ուսումնասիրուած այս բուժիչ սկզբունքը մինչեւ մէկ տարիէն կը պատկին Բարիզի Բասթէօրեան հաստատութեան նշանաւոր դեմքերէն Տօքթ. Մէչնիքովի միջազգայինական ականատեսութեանց։ Հիւծախտին այս նոր դարմանաբանական դաշտային ներգործութենէն յետոյ եւ ոչ անոր հիւծախտը դարմանելու միջոցի բացատրութեան, նախ առ՛ դիտողութիւնը առաջ պիտի բերեմ թէ խիստ ծանր ապականուածներ ունիմ մարդոց հիւծախտին կենդանի եւ անկեալ ընդունակ միջոցները օգտակարագոյն գործածելու մասին, մինչեւ նորը յաջողեցայ ընել անասուններուն համար. սակայն չեմ կարծեր որ արջառային հիւծախտին դէմ մաքառելու համար իմ գտած միջոցը ի հարկէ մարդկային հիւծախտին դէմ ալ իրական դարման մը ըլլայ։ Սակայն մարդկային հիւծախտին դէմ կռուելու համար ակզբունքին փնտռել եւ գտնել յարմար միջոց մը, ինչպէս TCին մէջ գտած էի գոյացութիւն (substance) մը, որ ունենալու ընդունակ չէ ըլլայ, այլ ընդհակառակը կրնայ իբրեւ բուժական տարր կենդանի միջոցաւորներէն ներգործուիլ կարենայ ըլլալ TXի մէջ՝ իր յաջողական կերպարանափոխումներուն չնորհիւ։ Մարդկային հիւծախտին մէջ անվնասական TC առաջ բերելու համար պէտք է երեք գոյացութիւններէն զատել հիւծախտի միջոցները. — 1. Մաքուր ջուրէն, 2. Խմորեալ աղին % 10 լուծելի հիւծախտային մարմիններէն, 3. Ալքոլէն եւ եթերէն, որոնցմէ զի կարելի ըլլայ համեմատաբար մաքուր TC ձեւը բերել, մարդկային հիւծախտին դէմ մաքառելու համար։ Վերոյիշեալ երեք գոյացութիւններէն հիւծախտի միջոցաց հեռացնելէն ետք կը մնայ միջոցով մը եւս, զոր փոխելու կարելի պէտք է այլափոխել անձեւ դանդուածի մը, եւ այս վերջինը պէտք է անասուններուն եւ հիւծախտի արամադրէ մարդոց մարմնային հիւսուածներուն մէջ ներմուծել։ TCի դարմանական աղդեցութիւնը հասկնալու նպատակաւ հիմնական նշանակութիւն ունի իմնի համար աս՛ իրողութիւնը թէ TC թէեւ անձեւ ընդունակ տարր մը չէ, հիւծախտ առաջ բերելու կարողութիւնը ունի։ Բայց TC հիւծախտը բնաւ չի թարախոտեր եւ չի կակուղներ։ Ըստ ինքեան բուժելի է, եւ կը բուժէ մանաւանդ երբ իր հիւսուածքը չարունակ գործէ նոյն ա՛յն հիւսուածքին մէջ, ուրկէց առաջ եկած է հիւծախտը։»

Ուրիշ կարգ մը մասնագիտական ծանօթութիւններ տալէ յետոյ Բրոֆ. Պէրինկ չարունակեց. — «Մարդկային եւ անասնական հիւծախտին վրայ իմ եւ իմ պաշտօնակիցներուս փորձառութիւնները յաջողութեան ընդունակ են, որոնցմէ լաւագոյն արդիւնք կարելի է սպասել, մանաւանդ որ ես իմ գտած միջոցս բոլորովին գործադրելու ընդունակ կը նկատեմ։ Բայց անոր գործածութեան կերպը եւ եղանակը ծիշդա ա՛լ աւելի բարեփոխուի իր բուժական հանգամանքին աւելի նպաստաւոր կերպով։ Ներկայ կացութիւնը այսպէս ալ կերպով նմանութիւն ունի այն կացութեան հետ, որուն մէջ կը գտնուէր առաջ 15 տարի առաջ, երբ դաւալ կոկորդախտը բուժելու միջոցը։ Ծիշդ այն ատեն ալ, 1889ին, գիտակ անձերը, անոր գործնական օգտակարութեան վրայ, անհնարագայ կարծիք մը չունէին, բայց իմ առաջին ծանուցումին վրայ՝ չորս տարիներ ալ անցան մինչեւ որ իմ գիտական հետազօտութեանցս արդիւնքը ընդհանուր ընդունելութիւն գտաւ, եւ համեմատաբար այս ընդունելութիւնը առաջ ին չատ պիտի ուշանար, եթէ իմ մեծայարգ բարեկամս

Էմիլ Ռու իր համամտութիւնը չյայտնէր Բուտափեշտի մէջ եւ չառաջարկէր իմ դըտած չիճուկը գործածել ազդակտակցուած կեղծմաշկին դէմ։ Զեմ գիտեր եւ չեմ կրնար առաջագոյն ըսել թէ ատեւնի՛ ժամանակի կը կարօտի մինչեւ որ հիւծախտի դարմանը իրապէս մտքատ մարդկութեան դարմանի համար պէտք։ Անիկա կախում ունի շատ մը պարագաներէ, մասնաւորապէս իմ կարողութիւններէս իմ գործնական ճարտարութիւններ եւ աշխատակցութիւններէն, եւ ո՛չ մէկ բարեկամական ճանաչումներէ, որոնց իմ կարգադրութեանս մասնաւոր առաջնաին մէջ չեն։ Եթէ բախտ ունենամ որ այս անգամ ալ Ռուի պէս համակրիչ ընկեր մը ունենամ ինծի հետ, կը յուսամ թէ հիւծախտին յառաջիկայ միջազգային համաժողովը իրական յառաջդիմութիւններ ըրած պիտի ըլլայ մարդկային հիւծախտին դէմ մղած իր պայքարին մէջ։»

Որոտընդոստ ծափեր ողջունեցին Պերինկի բանախօսութիւնը։ Ուսանողները ուրիշ գոյութեան էին Ֆրանսերէն թարգմանութենէն յետոյ, զոր կարդաց Ֆիւրբէյ։ Նախագահ Լասսը չնորհակալութիւն յայտնեց Բրոֆեսոր Պէրինկի՝ իր այս չահեկան զեկուցումներուն համար։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Սահքէի ատենին արդեւերդ Պէթլիսի նահանգին թղթակցութեանց դիւանին միւմէյիզ եւ լրագիր խմբագիր Մէհմէտ էֆ.ի։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ հեծելազօրքերու յանձնաժողովին մէջ հեծելազօրքերու գնդապետ Հիւսէյին Հիւսնի պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Տոյչէ Լէվանթէ Լինիէ շոգենաւային ընկերութեան Պիրէանի գործակալ օսմ. հպատակ Պ. Ժաք Ֆրանքօփուլօի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ առողջապահութեան քննիչ մասնաժողովին անդամ առաջին զամիքէր Թէվֆիք էֆ.ի։

—Լեռագնձի սակի չքացուց՝ Վանայ կուսակալ Թահիր փաշային։

ԲԵՐԱՅԻ Մեծ Փողոցին վ. այ. կ՚ըսէ Իգտամ, Սէրգլ տ՚Օրիանի՝ ակումբը մեծ գլխալին առաջի մեծարանքին եւ ընծայարանին մէջ Սանտուխ Թէ[illegible] կողմէ կատարուած խուզարկութեամբ երկու պահապաներ գտնուեցան՝ մէկը չատ մեծ եւ միւսը փոքր։ Զանոնք այդ տեղերը դնելու եւ պահելու համար ձեռնարկած Պէթլիսցի Մանուկ ալ ձերբակալուեցաւ։ Իգտամ կը յարէ. — «Այսպէս չէնքերը օդը հանելու տարիներ այժ ու նպատակ վերագրել քանիչ նիւթերը մարդոց կեանքերը կորուստ մը ենթադրելու կողմէ նոյն կարեւոր անձը դունիլը՝ այդ անծանօթ անձերուն ապերախտ չարագործութիւնը բոլորովին յայտնի բայց տակաւ վայրագ արարք մըն է։ Հետեւաբար, չնորհիւ Վեհ. Սուլթանին առանց երկարեալ նախանձախնդրութեան ամբողջ մարդկութեան երախտագիտութիւն եւ ապահովութիւն պատճառող մարդասիրական գործ մըն է. ասոր այս առթիւ եւս բարեմաղթութիւններ կ՚ընենք կայսերական Գահուն»։

ԱՏՅՆՆԻ նահանգին կուսակալ Բեքիր փաշա նորէն կայս. բարեհաճութեան արժանացաւ, իր հաւատարմական ու բարենորոգական ծառայութեանցը համար։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐՊԻՈՅ միջեւ կընքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուեցաւ Հասան Ֆէհմի փաշայի նախագահութեամբ եւ խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Սերպիական պատուիրակ եւ Սերպիոյ կոմսական նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Պ. Սավլօվիչ որ Պելկրատ գացած է՝ իր կառավարութենէն հրահանգ առնելու, ասկէ իր վերադարձած ըլլալով՝ բացակայ էր։ Պ. Սավլօվիչ մէկ քանի օրէն Կ. Պոլիս կը դառնայ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Ռուսիոյ դեսպանը եւ Ֆրանսական դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով արտաքին գործոց նախարարութեան մեծն վեզիր փաշային հետ։

ԿԱՅՍ. ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ վարժարանին քննութիւնը եւ մրցանակաբաշխութիւնը երէկ կատարուեցաւ։ Բէրին մարմինը կը կազմէին կայս. Թանգարանին եւ նոյն վարժարանին Տնօրէն Համտի պէյ, կայս. Թինքարան Անձէմ Ալի փաշա, կայս. Թանգարանին ներքին Տնօրէն Գազըր պէյ, կայս. Գեղարուեստից վարժարանին ներքին Տնօրէն եւ արձանագործութեան ուսուցիչ Օսկան էֆ., կայս. Թանգարանին պաշտօնեաները եւ նոյն վարժարանին ուսուցիչները։ Քննիչ մարմինը գոհ գոհ ուղեց անցեալ վարժարանին աւանդներուն ձեռագործները եւ իւրաքանչիւրին առաջնորդ գնահատելով, հարկ եղած թիւերը նշանակեց անոնց վրայ։ Աւարտ մրցանակներուն առաջնորդը։

Ճարտարապետութեան վերջին տարի. — Մէհմէտ Մասրզէթ էֆ.՝ առաջին մրցանակ, Զէքի էֆ՝ երկրորդ եւ Մէհմէտ Սէթթար, Իսմայիլ Հագգը եւ Սալիմ էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Ճարտարապետական երկրորդ տարի. — Սամի էֆ.՝ առաջին, Քեազիմ էֆ.՝ երկրորդ, եւ Տիգրան ու Միհրան Նշանեան էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Կոպար գծերի երրորդ տարի. — Միւրթեզա էֆ.՝ առաջին, Սէֆէտտին էֆ.՝ երկրորդ, եւ Սիւլէյման Նագմի ու Ալեքսան Պօյաճեան էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Երկրորդ տարի. — Ալի Սամի էֆ.՝ առաջին, Սարգիսեան էֆ.՝ երկրորդ եւ Մէհմէտ Նէճիպ եւ Սաբէհ էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Առաջին տարի. — Ռուհի էֆ.՝ առաջին, Փափազեան էֆ.՝ երկրորդ եւ Մէհմէտ, Ազիզ ու Գրիգոր Մխիթարեան էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Ճարտարապետութեան վերջին տարի. — Մէհմէտ Ասըմ էֆ.՝ առաջին, Գալֆաեան էֆ.՝ երկրորդ, Կարապետ էֆ. Կիւմիւշկէօզեան երկրորդ առաջին եւ Զարեհ էֆ. Տէր Ներսէսեան պատուոյ յիշատակութիւն։

Երրորդ տարի. — Վահրամ էֆ. Փափազեան՝ առաջին, Նշանեան էֆ. Գալֆաեան՝ երկրորդ եւ Սրբիօ էֆ. Աւէտ՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Երկրորդ տարի. — Նիհատ էֆ. առաջին։

Առաջին տարի. — Տիգրան էֆ. Թէրզեան՝ առաջին եւ Միհրան Մանուկեան, Քանթարճեան եւ Ռէֆիք էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Փորագրութիւն. — Ալեքսան էֆ. Պօյաճեան՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Արձանագործութեան վերջին տարի. — Պօյաճեան էֆ.՝ առաջին։

Արձանագործութեան դասարան. — Միւրթեզա էֆ.՝ առաջին։ Միհրան Նշանեան եւ Ցովհաննէս Թագուհեան էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Նախ ակադ դասարան. — Հիքմէթ էֆ.՝ առաջին, Ֆորթէթա էֆ. Աստուր՝ երկրորդ։ Բէազիմ, Հիւսէյին, Հասան Թահսին, Ալիք Զէյրուլլա, Յակոբ Գաթրճօղլու, Հմայեակ Նալպանտեան, Շէմսէտտին, Իզզէթ, Թահսին, Սաֆվէթ, Թիրիագօ, Նէջաթի, Փափազեան Յակոբ եւ Սարգիս էֆ.ները՝ պատուոյ յիշատակութիւն։

Քննիչ մարմինը մեծապէս գնահատեց կոպար գծերի երկրորդ տարին առաջին մրցանակ չահող Ալի Սամի էֆ.ի կողմէ, մրցանակէն զատ, նկարուած Վէնիւսի արձանը՝ մէկը կէս ու միւսը՝ ամբողջ։ Ճարտարապետութեան վերջին տարւոյն ուսանողներէն Մէհմէտ Ասըմ էֆ. քննիչ մարմնոյն մեծ գնահատմանց արժանանալով առաջին մրցանակ չահեցաւ, Արձանագործութեան եւ կոպար գծերի երրորդ դասարանէն Միւրթեզա էֆ. երկու դասարաններն ալ առաջին մրցանակ չահեցաւ։

ՏԱՐԻՒՇՆԵՑԱԳԱՑԻ այս տարուան հրեաներուն չրջանաւարտներէն կէսը, կայս. Իրատէի մը համաձայն, մաքսային եւ կէսն ալ հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեանց մէջ պաշտօնի պիտի կոչուին՝ չորս հարիւրական զրուշ ամսաթոշակով։

ԹՆԴԱՆՕԹԱՐԱՆԻ մէջ չինուած սուր Թասկէս անհծիմ(?) տալ եւ Խօթուկէս անհծիմ երկու թնդանօթներ, երէկ, Զէթթուճա զրկուեցան, ուր պիտի փորձուին աջանները բաղկացած քննիչ մասնաժողով մը կողմէ։ Այդ մարմինը, այսօր, Զէթթուճա կ՚ուղեւորի։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ առեւտրական դեսպան Պ. Լամպերթ, երկու չաբթուան արձակուրդ առնելով, երէկ Ռումանիա ուղեւորեցաւ Քիւսթէնճէի ճամբով։

—Դեսպանին բացակայութեանը միջոցին առաջին քարտուղար Պ. Տէբաուր գործակատարի պաշտօն պիտի վարէ։

—Սանթայի առեւտրական նախկին հիւպատոս Պ. Բաստօ Կ. Պոլսոյ դեսպանատան առաջին թարգմանին օգնական անուանուեցաւ։

ԻՏԱԼԻՈՅ ընդհանուր ապահովական նախագահ Սալէթա զօրավար, կ՚ըսէ, Իզմիր նաւերը երթալով, զբօսական պտոյտ մը կատարեց։

ՊԱՍՐԱՅԻ նահանգին մէջ օսմ. վաճառականութիւնը աւելի զարգացնելու մասին պատրաստուած ընդարձակ ծրագիր մը եւ անդունին առեւտրական արդի կացութիւնը ցոյց տուող վիճակագրութիւններ դրկուեցան Ճանճիսի պաշտօնատանն։

ԷՆԿԻՒՐԻՒՆ ահա. 23 Թաւաքանով կը գրեն. — «Հարաւային հովերուն պատճառած աւերը դադրած են։ Երէկուընէ ի վեր անդադար թէթեւ անձրեւ մը օդը փոխեց եւ զովացուց։»

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանատան խորհրդական Պ. Սթեդէք որ Մոնթէի դեսպան կարգուած է, երէկ մեկնեցաւ Կ. Պոլսէն Քէօսթէնճէի ճամբով։

ՔԱՐԻՒՂԸ. — Քարիւղի խնդիրը օրուան խնդիր մը կը դառնայ հետզհետէ, մանաւանդ ձիթեան մատուցութեան պատճառաւ, քանի որ այս զգանակներն է որ ամէնէն աւելի կը սպառի քարիւղը։ Թուրքիոյ մէջ քարիւղի կարեւորութեան մասին գաղափար մը տալու համար պէտք է ըսել միայն թէ տարեկան աւելի քան 5 միլիոն թիթեղ աւփով քարիւղ կը սպառի։ Անկէ առաջ քարիւղը միջա երկու թիթեղ աւփ պարունակող սնտուկով կը ծախուէր, բայց մէկ քանի տարիէ ի վեր ընդհանրապէս միայն թիթեղ աւփով կը ծախուի, ինչ որ իւրաքանչիւր աւփին մէկ դրուշ խնայողութիւն մը կը նշանակէ. բայց գիներու հիմ միջա երկու աւփ պարունակող սնտուկի վրայ կը մնայ։ Մէկ աւփը 17 լիտր կը պարունակէ։ Քարիւղի սպառումը Թուրքիոյ մէջ հետեւեալ կերպով տեղի կ՚ունենայ. — Կ. Պոլիս՝ 1,050,000, Իզմիր՝ 400,000, Սէլանիկ՝ 350,000, Սուրիա՝ 600,000, ուրիշ տեղեր՝ 250,000։ Գումար՝ 2,650,000։ Այսպէս Թուրքիոյ մէջ մօտաւորապէս 2,650,650 անուկ քարիւղ սպառուած կը գտնէ. այս քարիւղին 19/20ը մասը Ռուսիոյէն կուգայ, 1/20ը՝ Ռումանիայէն եւ Հունգարիայէն, որով կ՚երեւայ թէ Թուրքիոյ մէջ ամէնէն աւելի ռուսական քարիւղ կը սպառի։ Բայց այս տարուէնէ սկսեալ ռումանական երեք ամսեր սկսած են ռումանական քարիւղ ալ ներածել։ Ռուսիոյ մէջ քարիւղի արտահանութեամբ ղրկուող երեք Ընկերութիւններ կամ ասոնց՝ մասնաճիւղեր ունին Պոլսոյ մէջ. ասոնք են Նաւթի Ընկերութիւնը, Գ. Գ. Մանթաշեւ եւ Ընկ. եւ Սիտերիսկօ եւ Արմենիքիտօ [illegible]։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.— Մինչեւ օգոս. 26 ծերոց Մուսթաֆա Փաշայի կողմանէ երկաթուղիով ժամանող ուղեւորներուն թիւն է 1928, որոնց ամենուն ալ առողջապահական վկայականը [illegible] է։ Գերմանիոյ Բռուէն Նաւահանգէն եւ Ռուսիոյ Վարշավիա, Բեզրապով եւ Լուսեա [illegible] ուղեւոր չէ ժամաներ վերջերս [illegible]։

—Աղեքսանդրիայէն կը հեռագրեն թէ օգոս. 26ին Եգիպտոսի մէջ ժանտախտէ դէպք չէ պատահած։

ԳԱՄԱՐԱՆԸՆ կը հեռագրեն թէ մաքուր [illegible] ունեցած է քաղաքին պաշտօնական [illegible] 3596 [illegible] եւ թէ հիմա քաղաքին [illegible] թիւն է 557։

ՄԱԽՍՈՒՍԷՆ Պաղտաս շոգենաւը, երէկ առտու ժամ 3ին, երբ Հայտար Փաշայէն կամուրջ կուգար, Սելիմիէի առջեւ մեքենային խանգարում ունենալով հոսանքին առջեւ կեցաւ։ Նոյն պահուն Գատըգիւղէն եկող Նիվ Եօրք շոգենաւը իրեն օգնութեան փութալով [illegible] շոգենաւը կամուրջ տարաւ։

ՄԱՔՐԻԳԻՒՂԻ առջեւ խարսխած անգլիական Լոնտոն Սկարբօ շոգենաւը ազատուած ըլլալով, այսօր համբան պիտի շարունակէ։

ԱՂԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒՄԸ.— Հնդկաստանի Պարսից վարչութիւնը կոյտ մը միջոցներ ձեռք առած է, աւելցնելու համար Սալիֆի աղահանքերուն արտադրութեան արտածումը։ Ըստ որում այս աղահանքները չեն բաւեր Հնդկաստան զրկուելիք ամբողջ աղը զատելու, աղը [illegible] նաւին մէջ [illegible] կը դրկուի, եւ հոն կը զատուի, գործողութիւն մը՝ որ իւրաքանչիւր թոնին 3.50 ֆր.ի յաւելուածական ծախք կը պատճառէ։ Ուստի Հնդկաստանի պարսից վարչութիւնը որոշած է Սալիֆի մէջ զանազան յատուկ նոր գործիքներ եւ մեծկուռ մը հաստատել, որոնց համար 800 անգլիական ոսկիի ծախք մը պիտի ըլլայ։ Այս մեքենաներով կարելի պիտի ըլլայ տարուան վրայ 12,000 թոնօ աղ զատել, որ պիտի կրնայ սպառուիլ ոչ միայն անգլիական Հնդկաստանի, այլ եւ արեւելեան Հնդկաստանի, Ռանգունի, Սինկափուրի եւ Աւստրալիոյ մէջ։

Պ. ԼՈՍԹԱՇ ԷՎԼԷՆԻՏԻ ամէն օր Ենիքէօյի յոյն երէցին 30 ոսկի գումար մը յանձնեց, բաշխուելու համար գիւղին աղքատներուն։

ԹՈՒՐՔԻ ԲԵՐՔԸ.— Իզմիրէն մէկը «[illegible]» ստորագրութեամբ Թայմզին նամակ մը ուղղած է, որով կը յայտնէ թէ Իզմիրի մէջ թուզը շատ գէշ կը գործուի, թէ գործաւորները մաքուր չեն, եւ թուզերը ծովու պղտոր ջուրով կը թրջուին։ ԱՆԷՕԿ լրագիրը ասոր ի պատասխան կը գրէ թէ այդ նամակը գրողը բացարձակ տգիտութեամբ մը կ'ուզէ վարկաբեկ ընել Իզմիրի թուզի բերքը, որ նահանգին հարստութեան գլխաւոր աղբիւրներէն մէկն է։ Նոյն թերթը կ'աւելցնէ նաեւ թէ թուզերը ընդհանրապէս շատ մաքուր կերպով կը գործուին, ինչ որ կը հաստատեն տեղւոյն [illegible] եւ [illegible], որով Թայմզի վերոյիշեալ նամակը զուրկ կը նկատէ ամէն կարեւորութենէ։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ 33 թիւ շոգենաւը, աջէ երէկուան ժամ 10ին, երբ Պէյքօզէն համբայ կ'ելլէր, [illegible] մէկ առագաստը կտրեցաւ դիպուածով։ Շոգենաւը կեցաւ։ Նաւաստիները ջուրէն հանեցին կտրած առագաստը եւ նորոգեցին։ Շոգենաւը ժամ մը ետքը կրցաւ համբան շարունակել։

ՑԱՒԱԼԻ ԱՐԿԱԾ ՄԸ.— Վաճառական Վէլի Րիզա փաշայի որդւոյն՝ Սպարտապետի Դեան հոգաբարձութեան քարտուղարներէն Նէյէթ պէյի հոճը [illegible], աջէ օր ժամ 9½ին, մեծահայ չկար՝ Սկիւտարի Փաշա Լիմանի ծովեզերեայ տան մէջ։ Ամէն կողմ խուզարկեցաւ, բայց կարելի չեղաւ գտնել։ Քիչ վերջը ձկնորս մը այդ աղջիկը ջուր ծովէն [illegible], որով հաստատուեցաւ թէ տանը պատուհանէն դիպուածով ծովը ինկած էր. [illegible] եւ [illegible] մէկ քանի [illegible] օգնութիւն մը չեղաւ։ Ցաւակցութիւնը երէկ կատարուեցաւ։

ԿԱՌՔԻ ԱՐԿԱԾ.— Միվլուտ անուն կառապանի մը վարած կառքը, երէկ, Պոլիս, Զարդե Գափուսը, կին մը կոխտեց, որ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Կառապանը ձերբակալուեցաւ։

ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Կ. Պոլսոյ պատմական [illegible] երէկ դրամը Հաճի Ահմէտ անուն [illegible] մը որ [illegible] պարտքերուն համար [illegible] տուած էր.— Օրագիր Պոլսի վաճառական [illegible] Մէհմէտ Խալիլ, որուն կինը ծննդավայրին մէջ միշտ [illegible] կը տեսնէր, վերոյիշեալ Հաճի Ահմէտի դիմեց, որ ծնունդի վրայ կը կարդայ։ Հաճի Ահմէտ նախ Խալիլէն [illegible] ոսկի առնելով «նիւսխէ» մը տուաւ. նոյն պահուն Խալիլի բաղդն ալ նայելով ըսաւ թէ շատ բաղդաւոր է, թէ բաւական դրամ պիտի ունենայ ձեռքը եւ թէ ասոնք ստանալու համար հարկ է հոճը ոսկի [illegible] գտնել, [illegible] գտնելու համար քսանըհինգ ոսկի պէտք է։ Խալիլ այդ գումարը գտնելով յանձնեց Հաճի Ահմէտի, որ քանի մը օր ետքը լուր տուաւ Խալիլի թէ հոճը [illegible] գտած է. եւ թէ խոյսը [illegible] մը գտնել հարկ է։ Խալիլ [illegible] եւ Հաճի Ահմէտ իր [illegible] Հաճի Ահմէտի, [illegible] Խալիլի բաղդը [illegible] ալ [illegible]. Խալիլ [illegible] Հաճի Ահմէտը [illegible], որուն Խալիլ [illegible] պատմականեան [illegible] մէջ [illegible], Հաճի Ահմէտ [illegible] պաշտօնատանը [illegible] մէջ [illegible]։

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ Ենիպազար Տէյէ անուն տեղը, Նէմի անուն մարդու մը պատկանող ֆերմային մէջ, երէկ, Մահմուտ անուն [illegible] մը երկու ընկերներով կ'աշխատէր, երբ ֆերմային պատը դիպուածով փլաւ եւ Մահմուտ քարերուն եւ հողին տակ մնալով մեռաւ։ Այդ ընկերը աւելի մեծերէն աւելի խուսափ ըլլալով, դիակը հողէ երկու-երեք օրէն պիտի հանեն։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խառն Ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ [illegible] մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եսայեանի։ Ներկայ էին Տ. Գրիգորիս եւ Տ. Գաբրիէլ Սրբազանները, Սեթեան եւ Սահակեան [illegible], Գրիգոր էֆ. Խորեան, Միհրան էֆ. Սեթեան, Տիգրան էֆ. Տէր-Ներսէսեան, Մկրտիչ էֆ. Աստոեան եւ Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան։ Ժողովը օրակարգին վրայ գտնուած խնդիրներով զբաղեցաւ։

—Կրօն. Ժողովը գումարուեցաւ երէկ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին եւ ի ներկայութեան չորս անդամներու եւ զբաղեցաւ ամուսնական խնդիրներու քննութեամբ։

—Երուսաղէմի հոյլէններուն [illegible] Յանձնաժողովն ալ երէկ հրաւիրուած էր նիստ ընելու, սակայն Խորեան եւ Սեթեան էֆ.ները միայն եկած էին, ինչպէս նաեւ Տ. Ղեւոնդ վրդ., որուն [illegible] մը [illegible] վերջ [illegible]։

—Նոյնպէս Յանձնաժողովը իր վերջին նիստին մէջ հետեւեալ որոշումները տուաւ։—Ակնայ Առաջնորդարանը առաջարկած ըլլալով փոխել որբանոցի մատակարարութիւնն յանձնել [illegible] կոլեճի [illegible], [illegible] Ս. Կարմիր վանքին մէջ, Յանձնաժողովը [illegible] ժողովոյ [illegible] եւ [illegible] տալ՝ որուն ծախուց գումարն եւ [illegible] լուսաւորուածն յատուկ գալիք օրերուն վրայ մեկնեցութիւնները [illegible]։—Մշոյ Փանտ գիւղի [illegible] խնդրոյն վրայ, որոշուեցաւ նոյն գիւղի մէջ ծաղկոց մը բանալ եւ ամսական 1 ոսկիի նպաստ մը սահմանուեցաւ այս ծաղկոցին։—3. Մշոյ Առաքելոց վանաց վանահայր Տ. Յովհաննէս Վրդ. խնդրած էր բաղդատել նպաստ մը յատկացնել Ս. Առաքելոց վանուց, ծանուցանելով որ հոն քանի չափ կարօտ [illegible] մարդիկ են, եւ վանքը կարօտ վիճակի մէջ ըլլալով չէ կրնար հոգալ անոնց պէտքերը։ Յանձնաժողովը որոշեց բարեսիրտ նպաստի գումար մը ղրկել Տ. Յովհաննէս Վրդ.ի՝ յատկացնելու համար [illegible] պէտքերուն։ 4.—Մշոյ [illegible] համար բոլորական նպաստներուն ցուցակները հաստ ըլլալով Յանձնաժողովը քննեց եւ հաստատեց։—5. Վանայ Առաջնորդի որբանոցի մատակարարութիւնը դիւրացնելու եւ պարզելու համար Ս. Գրիգոր եւ Կարմրաւոր վանաց մատակարարութիւնները միացուած էին առաջ, եւ հաշիւները յատկացուած որբանոցին։ Վանայ Գաւառ. Վարչութեան համար իրեն անձերէ Հոգաբարձութիւն մը կազմած ըլլալով, Յանձնաժողովը [illegible] Հոգաբարձութեան կազմութեան եւ գոհ մնացած ըլլալով Սալնապատի նախորդ Հոգաբարձութեան պաշտօնավարութենէն, որոշեց որ նոյն Հոգաբարձութեան յանձնէ, այդ երկու վանքերուն եւ Սալնապատի որբանոցի մատակարարութիւնը։—6. Բաբերդի [illegible] խնդրած ըլլալով չորս անդամ [illegible] եւ այդ աղջիկներ դրկելու Ս. Փրկիչ որբանոցը, Յանձնաժողովը որոշեց այս աղջիկը ղրկել Կարմիր վանաց որբանոցը։—7. Վանայ Սալնապատի որբանոցի Հոգաբարձութիւնը ղրկած էր աշխատանոցին [illegible] եւ [illegible] վիճակացոյց, ուրկէ կը տեսնուէր թէ որբանոցը ունի 57 անձեր, որոնք չորս դասարան [illegible] բաժնուած նախնական ուսումներ կ'առնեն. իսկ աղջիկները կը հետեւին նաեւ առանձին [illegible] եւ ձեռագործութեան, եւ իրենց զգեստները իրենք կը կարեն ու կը ձեւեն եւ ասկէ զատ [illegible] մաքրութեան, [illegible] պատրաստութեան, լուացքի եւ կարկատանի իրենք կը մասնակցին։ Յանձնաժողովը գոհ մնաց այս տեղեկութիւններէն եւ որոշեց քաջալերական մը ղրկել Հոգաբարձութեան։

—Տրապիզոնէն Գրուած. Ժողովը հոգամալանձնեալ վիճակ մը ունէր, իր մէկ քանի անդամներուն մահուան եւ մէկ քանիներուն ալ ուրիշ քաղաքներու պաշտօնաւ, Առաջնորդ Տ. Ներսէս Եպիսկ. հարկ զգացած է ի նորոյ ընտրել Գաւառ. Ժողովը եւ իր նախագահութեամբ՝ տեղւոյն ընտրած է 25 երեսփոխան եւ [illegible] անձեր։ Այս ընտրութիւնը տեղեկագրուած է Պատրիարքարան եւ նորընտիր Գաւառ. Ժողովոյ վաւերացումը խնդրուած է, որպէս զի Կրօն. եւ Քաղ. Ժողովներու ընտրութեան ալ ձեռնարկուի։

—Եգիպտոսի Առաջնորդ Տ. Մկրտիչ Ծ. վրդ. Ս. Պատրիարք Հօրմէն հրաժեշտ առնելէ ետք, երէկ առաւօտ մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին։

—Բաբերդի առաջնորդարանը գրով մը խնդրած է Պատրիարքարանէն որ [illegible] Տեղապահ մը ղրկուի իրենց։

—Աֆիոն Գարահիսարի վարչական ժողովները եւ քահանաները գրով մը շնորհակալութիւն յայտնած են Պատրիարքարանի, Տ. Վահան Ծ. վրդ. [illegible] Առաջնորդ ընտրուելուն առթիւ։

—Խարբերդի Գաւառ. Ժողովոյ որոշ ժամը խնդրուած է Կեդր. Վարչութենէն Խառն Ժողովէն, որպէս զի իրենց առաջնորդին՝ Տ. Խաչով Ծ. վրդ.ի եպիսկոպոսական վկայականի առթիւ։ Խառն Ժողովը իր այսօրուան նիստին մէջ նկատողութեան պիտի առնէ մէկ քանի գաւառներէ հասած խնդրանքները՝ իրենց Առաջնորդներու եպիսկոպոսական վկայականի ստանալու մասին։

—[illegible] դպրոցները [illegible] արդէն ի վեր միացուած էին, [illegible] օժանդակութիւնը չանհետելով, այս օրեր դպրոցներու իւրաքանչիւրին համար ուսուցիչներ եւ խնամակալ մարմիններ ընտրուեր են։ Բարձրագոյն [illegible] համար [illegible] հրաւիրուեր է [illegible] պաշտօնով եւ դասաւանդութեամբ Միհրան էֆ. [illegible]. ի մասին պիտի հասնի նաեւ Տ. [illegible] վրդ., եւ կը յուսացուի որ քիչ շատ կարող ուսուցչով մը եւ փոքր [illegible] ուսանողներով եւ նոր խնամակալութիւններով օժտուած դպրոցներուն [illegible] հաստատութեան կուգէ։

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Խնամակալութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Տէր եւ Տիկին Կարապետ Պալճեան, երկու օսմ. ոսկի նուէր ըրած են հաստատութեանս, Լեւոն էֆ. Էսաեանի քով Օր. Վերգինեայ Թօփալեանի ամուսնութեան առթիւ։

Հրանդ էֆ. Մելքոնեան մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Որբանոցիս Լեւոն էֆ. Էսաեանի քով Օր. Վերգինեայ Թօփալեանի ամուսնութեան առթիւ։

(Կցիք)

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ, 10 Հոկտ.— (Պաcso Ցակաճ).— Հեռագրական ասուլ գործադուլութիւնը նոյնութեամբ կը շարունակուի։ Ուքազ մը՝ երէկ ստորագրուած եւ պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակուած։ Ատոր Նիքոլա կայսեր այդ Ուքազը, որ Վիթէ կոմսին ուղղուած է.

«Սերկէյ Յուլիեվիչ կոմս, մինչ հանգստու ըլլալով Ռուսիոյ քաղաքական յառաջդիմութեանը, հաւանեցայ ընդունել Մ. [illegible] նախագահին [illegible] առաջարկութիւնները՝ [illegible] եւ [illegible] պաշտօնակալներու [illegible] մասին, որպէս զի [illegible] թէ կարելի է [illegible] բոլոր [illegible] եւ [illegible] հաւաքելով [illegible] մը, որուն հետեւանքը եղած էր [illegible] երկու կողմէ։ Իմ վեհապետութիւնս ձեզի պաշտօն յանձնեց Մ. [illegible] երթալ իբրեւ իմ առաջին պաշտօնեայս, եւ այն պարագային երբ [illegible] առաջարկութիւնները ընդունելի ըլլան, բանակցութեանց ձեռնարկել, այն հիմերուն վրայ, զորս նախապէս քննեցի [illegible] առաջարկութեանց մանրամասն քննութեանը պահուն։ Միանգամայն ձեզի պաշտօն յանձնեցի հաւաքել կատարել հաշտութեան դաշնագրութեան վերջնական պատրաստութիւնը։ Փայլուն կերպով կատարեցիք ձեր պաշտօնը, հաստատամտութեամբ պաշտպանելով համաձայն այն [illegible] թեան որ անհրաժեշտ է Ռուսիոյ ներկայացուցիչին։ Արդար պայմաններ ձեռք բերիք, պաշտպանելով որ առաջ [illegible] վերջին երկրաբերական ինչքը վերաբերեալ եւ կամ Ռուսիոյ կենսական շահերը [illegible] պայմանները անընդունելի էին։ Այդ կերպով մը ճանչնալով հակառակորդին ձեռք բերած յաջողութեանց հետեւանքները, սակայն, մեր հրաժարումներուն համաձայն, միայն մը որ եւ է ձեռով [illegible] ծովեզերեան [illegible] մը դար Ռուսիա չէր տիրած. մինչ [illegible] Սախալինի հարաւային մասին որ մինչեւ 1875 տարի կը վերաբերէր։ Այդ կերպով ընդհանուրին օգուտին համար [illegible] Տիրաբերան Ասիոյ մէջ [illegible] վերահաստատման դործը։ Մինչդեռ դիւրանալի է ձեր, իբրեւ պետական մարդ, ցոյց տուած կարողութիւնը եւ փորձառութիւնը եւ իբրեւ վարձատրութիւն ձեր մեծ արժանիքին, զոր առաջնորդող կը նկատեմ, Ռուսիոյ կայսրութեան կոմս[illegible] անկախ [illegible] մը [illegible] ձեզ։ Անդրդրուելի կերպով բարեկարգական կը սկսի ձեզ։»

Նիքոլա Բ. այդ Ուքազը ստորագրած պահուն իր գրչովը աւելցուցած է. «Եւ անկեղծօրէն [illegible]»

—Պ. Վիթէի ընտրելիութիւնէն զատ՝ Նախարարապետութեան համար, Մուրաւիէվ Լոզայ, դիշտան, եւ Բիլէվ նախկին կուսակալ Իգնաթիէվ կոմս ալ ընտրելի կը նկատուին։

—Ռուս ալ օրւան իր թիւին մէջ գիտել կուտայ Գանտալթէնքօ զօրավարին յաջորդականութեան պահուն Ալեքսիէվ ծովակալէն եւ Շթաւել զօրավարին բացակայութիւնը։

—Շթաւել, Ֆոք եւ Ռէյս զօրավարները պիտի արտաքսուին առաւօտ բանակէն, Բորթ-Արթուրը պէտք եղածին չափ պաշտպանած չըլլալնուն համար։

ԲԱՐԻԶ.—Վերջ [illegible] Պ. Լուպէ Նոյեմ. 27ին Լիզպոնէ ժամանելով 29ին պիտի մեկնի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիական լրագիրները կը յայտարարեն թէ Անգլիա [illegible] պիտի [illegible] Մարոքի [illegible] համար համաձայնութիւն չգոյանար Գերմանիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ։

ԲԱՐԻԶ.—Թանճէրէն կը հեռագրեն թէ Մարոքի կառավարութիւնը պիտի չընդունի որ Դեսպանաժողովը Ալճէզիրասի մէջ գումարուի, այլ Թանճէրի [illegible] (Տանժէր) պիտի առաջարկէ իբրեւ գումարման վայր։

—Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ Ֆ. [illegible], Վենեզուէլայի մասին դրութիւն մը կատարելու համար, Մ. [illegible] հաւանութիւնը չէ պահանջեր։ Բայց [illegible] կառավարութեան [illegible] ամէն բան [illegible] Ամերիկեան երկիրներու [illegible] կեանքերու [illegible]։

ԲԷՆԹԱ.—Հունգարիոյ Սերպ. [illegible] նոր [illegible]։ Նոյն [illegible] Պասոն Ֆէյէրվարիի մէջ նամակը, [illegible] Ժողովին [illegible] նամակին [illegible] հրամանագիրը, եւ [illegible] թիւերուն մէջ ալ պիտի [illegible]։ Անդրադի կամը [illegible] գանձուելու [illegible]։

—Հունգարիոյ Սեյմ. Ժողովին նոր [illegible] ընտրութիւնը [illegible] 9ին պիտի կատարուի։

ԱԹԷՆՔ.—Աթէնքի [illegible] Պ. Ռալլիս [illegible] եւ [illegible] Պ. Ռալլիս [illegible] Ռումանիոյ եւ Յունաստանի միջեւ [illegible] գիտութիւնը։

—Աթէնքի լրագիրները կը հերքեն [illegible] լուրերը՝ երկու երկիրներուն միջեւ ծագած [illegible] մասին։

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.—Թէհրանէն [illegible] կը հեռագրեն [illegible] գործադուլութեան.—Աֆղանիստան [illegible] Հնդկաստանէն [illegible]։

ՀՌՈՄ.—Մոնթէլէոնէի մէջ [illegible] երկրաշարժ մը [illegible] եւ [illegible] մեծ խուճապ պատճառած [illegible]։

ԼՈՆՏՈՆ.—Բէյթրութէն կը հեռագրեն թէ Ռուսի Կոնսղոսի [illegible] մէջ դէպք [illegible] նոր հրդեհ մը ծագեր է։ Վնասը հարիւր հազար անգլիական ոսկի է։ Բոլոր մեքենաները եւ գործիքները փճացեր են։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ Թագաւորը նոյեմբերին Պէրլին պիտի երթայ։

ԲԱՐԻԶ.— Ս Ֆինքէն կը հեռագրեն թէ [illegible] միլիոն ֆր.ի վերջին փոխառութեան [illegible] քսան միլիոն [illegible] պիտի հանուի։ Նախաբարութիւնը Սապառնէրէն պիտի ներկայացնէ Բէյրութ-Բէյրութ[illegible] երկաթուղիին պայմանագրութիւնը։

ԲԱՐԻԶ.— Նիւ Եօրք Հէրըլտ 50,000 [illegible] Պէյրութի, երբ [illegible] կողմանէ [illegible] մը [illegible] կը [illegible] դէմ իր [illegible]։ Տեղ. Պէյրութ [illegible] որ իր [illegible] կրնար փոխել։

ՎԱՐՇԱՎԻԱ.—Ռուսական Լեհաստանի մէջ հոկտ. 5էն 8 նոյեմ [illegible] 24 դէպքեր պատահեցան, որոնց [illegible]։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Նախագահ Պ. Ռուզվէլթ [illegible] թէ մտադիր է [illegible] մեծ [illegible] մասին։ Այդ [illegible] պիտի ընէ Խորհրդարանին յառաջիկայ նստաշրջանին։

ԲՈՒՔՐԷՇ.— Բանի մը Նաւեր Նաւահանգիստ մտան, [illegible] Հիւսիսային ծովին մէջ վերջին օրերուն [illegible]։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 27 Սեպտեմբեր		
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Օ.Ո.	97 39
Ամենէն բարձր գին	»	98 02
Ամենէն վար գին	»	97 31
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	132 75
Ամենէն բարձր գին	»	133 —
Ամենէն վար գին	»	132 12
ԲԱՑՈՒՄ 28 Սեպտեմբեր		
Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց.	Փ.Կ.	97 39
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	132 62
Շիրքէթի Խայրիէ		34 —
Բարասու		100 —
Ռէժի		17 —
Օսմ. Պանքա		— —
Ցումական Պանքա		429 —
Տէրքօս		245 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3 85
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7 45
» ժուիսանս		2 65
» պարտաթուղթ		495 —
Թարափ Կ. Պոլսոյ		517 —
Թրանսվալ		78 —
Քրէտի Ֆոնսիէ Ըմիսիոն Ա		313 —
» » » Բ		269 —
Լավրիոմ		51 50
Անատոլի երկթ. բաժնեթուղթ		16 10
» » պարտաթղթ.		527 —
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 20
Բարիզ » »	ֆր.	22 97½
» » » չէք	»	— —
Պէրլին ամառնա չէք	մարք	18 69
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21 93
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87 10
Անգլիական ոսկի	»	109 32
Բոլ Էմբէրիալ	»	91 10
Քրիմից	»	51 08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107 37
Մէթալիք	»	— —
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8 64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 10 Հոկտեմբեր		
Անգլիական Քոնսոլիտէ		88 81
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	89 50
	գոց.	89 75
Օսմանեան Պանքա		14 37
Ռուսական 1888–1889		92 75
Հելլենական 5 %		53 75
» Մօնօբոլ		54 —
Պուլկարական 1892		101 —
Եժիբսիէն Իւնիֆիէ		100 50
Ճարոնական %		91 25
Թրանսվալ		2 93
Ջերթըրտ		2 06
Փոխանակագիր		25 36¼
ԲԱՐԻԶ, 10 Հոկտեմբեր		
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99 60
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղր.	90 85
	գոց. »	90 90
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	611 —
Օսմանիէ	»	— —
Ռումէլի երկաթուղի	»	134 25
Օսմ. մաքսատուն	»	484 —
Օսմ. Ռէժի	»	389 —
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	505 —
Քրէտի Լիոնէ գուրանը կա.	»	1158 —
Իտալական Ռանթ	»	105 —
Սպանիական արտաքին	»	92 97
Աւստրիական	»	99 80
Թրանսվալ	»	76 50
Ռուսական 4 % 1901	»	93 70
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25 157
Պալիա Քարասայտըն	»	622 —
ՎԻԷՆՆԱ, 10 Հոկտեմբեր		
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240 20
Ռումէլի երկաթուղի	»	146 50
Օսմ. Ռէժի		— —
ՊԷՐԼԻՆ, 10 Հոկտեմբեր		
Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	90 60
Ռումէլի երկաթուղի	»	132 —
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102 90
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 245
ՊՐՈՒՍԷԼ, 10 Հոկտեմբեր		
Օսմ. միացեալ պարտք		— —
Ռումէլի երկաթուղի		— —

ՕՍՄ. ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՆ

Ազդ.— Միացեալ Ռէժիին ընդհանուր ժողովին մէջ, որ գումարուեցաւ 1321 օգոս. 14|27ին, որոշուեցաւ որ թիւ 21 կտրօնին յանձնման փոխարէն իւրաքանչիւր բաժնի համար տասնըինը ֆր. եւ կամ ոսկին հարիւր ղր.ի հաշուով 83 ղրշ. 60 սանթիմ կամ 15.2 շիլին բաշխուի։ Այս հատուցումը պիտի կատարուի հոկտ. 10էն սկսեալ (Ն. Տ.) հետեւեալ քաղաքներուն մէջ.

Բարիզի մէջ՝ 19 ֆր., Լոնտոնի մէջ՝ 15.2 շիլին, Կ. Պոլսոյ մէջ՝ ոսկին 100 ղրշ.էն՝ 83 ղրշ. 60 սանթիմ։ Այս երեք քաղաքներուն մէջ ալ Օսմ. Պանքային կողմէ. Վիէննայի մէջ՝ 19 ֆր.՝ Քրէտիթ Անշթալթ պանքային կողմէ, Պէրլինի մէջ՝ 19 ֆր.՝ Պ. Ս. Պլայխրէօտէրի կողմէ։ Այս գործողութեանց վերաբերեալ պայմանները՝ բաժնետէրերուն տրուելու համար վերոյիշեալ դրամատուներուն մէջ կը գտնուին։

Հիմնադիրներուն վերաբերեալ բաժնեթուղթերէն իւրաքանչիւր հազարին մէջ մէկուն վիճակող քանակութիւնը՝ 1320 տարւոյ համար՝ ոսկին հարիւր ղր. հաշուով՝ 911 $^{92489}/_{100000}$ ղր. ըլլալով, 21 թիւ կտրօնին յանձնումին փոխարէն հոկտ. 10էն սկսեալ Կ. Պոլիս Ծխախոտի Ռէժիին կեդրոնատեղիին մէջ պիտի հատուցուի։

3—3

ԻԼԱՆ

7726էն 7735 նումէրօյա գատար օն ատէտ Շիրքէթի Խայրիէ հիսսէսինին մաւգուֆաթ օրնէկի գայ օլունըը վէ Շիրքէթէ զուբէնտան [illegible] իթթիլամի ճրիէթիլէ մէզգիւր սէնէտաթ մաւգուֆաթըն հիւքմիւ օլմատըղը իլան օլունուր։

Միւտիւրիյէթ

Ֆի 10 Էյլիւլ 320 10-10

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 Ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթեմօնի, Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լաոդիկէա, Լիմասոլ, Գանիէ, Մէրսին, Միթիլէն, Մանաստըր, Նիկոսիա, Ուշաք, Բորդ-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշեալ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (թալիթա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրտիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժէքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ եւ կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրր աւանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժեթուղթերը կը պահուին Ջէյթուն [illegible] սենեակներուն մէջ (պէթոնով եւ մեքենական ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունուած [illegible] մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակահանութեանց մէջ ելած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնատուն կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, [illegible] արժեթուղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ'առնուի եւ օրուան փոխանակագինին համեմատ։ Անոր տէրոջ հաշւոյն կ'անցուի պայմանաժամով կամ գանձման օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ դրուած արժեթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրր աւանդ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պէրլին, Պրիւսէլ, Հռոմ, Վիէննա, եւայլն։ Տոկոսներու արդիւնքը աւանդատուներուն տրամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշւոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժեթուղթերը ի պահ դրուած են այդ գործակալութեանց, մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, գանձուած տոկոսներն առնել, կամ իրենց հաշւոյն գրել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ ամէն կարգի սակարանական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ։ Գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժեթուղթեր, ինչպէս Ռումէլիի երկաթուղիի, Եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի, Ցումական Ազգ. Պանքային պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլն բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կտրօններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակագինի մը համեմատ։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ հաշուեթղթով եւ շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կտրօններ։ Իր Սնտուկներուն մէջ գանձուած արժեթուղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հաստատած է՝ եւրոպական Սակարանի արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանին մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ բոլոր հարիւրին հարիւր վճարելի [illegible] կտրօնները, վիճակահանութեան միջոցաւ, [illegible] վճարման գինով։ Ապահովագրութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 42 50

ԻԼԱՆ
(Թօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի)

Կէօբրիւէէն լուզում [illegible] մէւզուրտէ լուզում կէլէն 10,000 չիֆթ մակինա լէմպասը [illegible] վէ [illegible] եւմիւ [illegible] վէ [illegible] Տէրսաատէթ [illegible] Թօսթա վէ Թէլէկրաֆ [illegible] մէւրաճաաթ [illegible] իլան օլունուր։

Ֆի 27 Էյլիւլ 321

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք տալու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակաւոր բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու զննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի եւ Վիեննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը շօքօլայի պէս խիստ քաղցրահամ է եւ միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին, կը կազդուրուին, շուտով ոտքի կ'ելլեն եւ առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆօսֆաթին Ֆալիէռով սնած տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր եւ կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է կը գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճան ոյժ, սնունդ եւ կորով կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ եւ գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

62 23—26

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՔԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Հոկտ. 13ին Ուէս-Սկալու, Պաթումէն։
» 13ին Անադոլի, Մարսիլիայէն։
» 17ին Գիբրինի, Մարսիլիայէն։
» 23ին Սիռֆասի, Անատ. եզերքէն։
» 20ին Գրասպան Անվէրսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Հոկտ. 13ին Ուէս-Սկալու, ուղ. Մարսիլիա (յաւելուածական ուղեւորութիւն)։
» 14ին Անադոլի, Մարսիլիա։
» 18ին Գիբրինի, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
» 24ին Սիռֆասի, ուղ. Մարսիլիա։
Ռումանի, Անվէրսէն նոր ժամանեց։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 Ֆր.
» » Մարսիլիայ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիայ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։

15 11—50 Բ. ՌԸՋՄՈՒԼ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒՐԵԱՆ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նալլը խան կամ հետեւեալ հաստատութիւններուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սասօզ եւ Ռոտիզի, Շէյխ Իսլամ խան, Պահճէ գաբու Թիւ 10
Գ. Ս. Այտէնօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահճէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտէս, կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Քեմալ էֆ., շուկայի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդրէա, Մօտա հառաջէսի.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարչի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց, Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Էդիէն Բրեմէղէ, Թէվէքքէլ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճատտէսի, Թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Ռեսուլ էֆ.
Բ. Սօմմարիպա, Բէնտիք։
Նալլը խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14։
Ղալաթիա Քօօփէրաթիվի վճառան դիմաց։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 35—50

ԱՆՔԸՐ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 183,000,000 | Վճարեալ գումարներ Ֆր. 287,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
Ա. ՇԹԱՅՆՊՐՈՒԽ

21 Ղալաթիա, Ինայէթ խան 32—50

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ ՍՏԱՄՈՔՍԻ

Վայրկենապէս կը բուժուին
ՇԱՆՏՐՈՆԻ "ԿՈՒԹ ՏԷ ՔՈԼՈՆԻ„ՈՎ

Ազդեցիկ ընդդէմ
ՍՐՏԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ՔՈԼԷՐԻՆԻ ԵՒ ԹՈՒՆԻՔ

Բարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, եւ բոլոր դեղարանները

Cie RUSSE

Navigation a Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Սեպտեմբեր

Գշ. 27,10 Սեւաստոպոլ ժամը 10ին առտուն, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 29/12 Օտէսա ժամը 10ին առտու։
Շբ. 1/14 Միտիլլի, Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առտուն։
Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։

13 42—50

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սէդի	Նայդօֆրիա
Մինիա	Էմէյսիա
Ռաֆախա	Պուզիրիս
Թէյպըր	Մօէրիս
Նարպօն	Ֆայնիք
Նավարին	Ֆարօս
	Թիպս

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգստաւէտ են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար առանձնարաններ ունին։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ սահմանափակ թուով ճամբորդներ կ'առնեն բայց առանձնարան չունին։

սդէրլինգ
Կ. Պոլսէ Լիվըրբուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները տան շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ Ա. ԸՆԿ.
Գործակալք
Ուէֆըլ խան, Պահչէ գաբու, Պոլիս
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.

26—50 31 Ճէյմս Սդրիթ, Լիվըրբուլ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Տակօ	1497	Կոզօ	1011	Մալմօ	724	Սալերնօ	186
Ալէքթօ	3307	Տանթէ	2906	Կրանթօ	1693	Մարէնկօ	2273	Սաֆֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Տօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սիրիօ	1735
Արիօսթօ	2277	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մէրինօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տոմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սորէնթօ	1203
Պորոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Պրավօ	1076	Տրակօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1033	Թօրրօ	3327
Պըֆֆալօ	4481	Էպրօ	2464	Իտալօ	5540	Օհիօ	4100	Թոլէտօ	1470
Գէյրօ	1371	Էլտորատօ	1820	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թորոնթօ	487
Գալիբսօ	1837	Էրաթօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1555	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քոլփինօ	2307	Փալէրմօ	1687	Վասքօ	1914
Գոզօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քովնօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1389
Չիքակօ	2739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Ռիալթօ	2229	Վիլպըրֆօրս.	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէփանթօ	2272	Ռինալտօ	1663	Եէտօ	1350
Քիթօ	3697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1843	Ռոլլօ	1613	Զէնօ	1310
Գոլորատօ	4235	Կիթանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Ռուէն	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն նաւ հասած է։
Տայսօ շոգենաւը, նաւապետ Թիգըրէն։
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն նաւ կը սպասուի։
Ալկէբօլ շոգենաւը, նաւապետ Ռեյնոր, հոկտեմբեր 12ին։

Դիմել առ Գործակալը Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՈՍ
Թիւ 22—24. Քիւլիւգ Մէհմէդ խան, Ղալաթիա 10 9—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ՎԱՐՁՈՒ ԱՐԿՂԱՄՈՒՐՆԵՐ

Օսմ. Կայս. Պանքայի մասնաճիւղը՝ Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 347, հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրներու բաժիններ, արժեթուղթեր, զարդեղէններ, թուղթեր եւլն. պահելու համար։ Վարձակալը պահանջուելիք ամէն պայմաններու մասին կրնայ վստահ ըլլալ։ Այն քանի տեղերը, ուր դրուած են արկղամուրները, հաստատուն պահակ մը կը հսկէ, Գըլթըրի Չէյթուա տան գործաւորներուն կողմէ շինուած շողովով եւ երկաթով, հրդեհի եւ գողի վտանգէն բոլորովին զերծ։ Արկղամուրի մը վարձակալը կրնայ ամենայն ապահովութեամբ եւ հանգստութեամբ տանիլ իր կարօնները, ճղել թուղթերը, դնել կամ վերցնել զարդեղէնները եւլն.։ Այս նպատակաւ՝ հանգստաւէտ սենեակ մը դրուած է արկղամուրներուն մօտիկ։ Պանքային Պոլսոյ մասնաճիւղն ալ միեւնոյն առաւելութիւնները կ'ընծայէ հանրութեան, արկղամուրներու վարձակալութեան մասին, ամէն քանակ տարբերներ պահելու համար։ 37—50

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Սեպտեմբեր 14 (Ն. Տ.) հինգշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՈՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 224 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 223 խառն Իրիկ.
ժ. վ.		ժ. վ.
12 —	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմ.	3 —
12 42	» Կէօքճէ Քէօյ »	2 20
1 39	» Սարըճէ Գուլաք »	1 33
2 33	» Ալայունտ »	12 42
3 15	» Չէքիրլէր »	11 58
4 10	» Տէօյէր »	11 5
4 39	» Իհսանիյէ »	10 20
5 3	» Համամ »	9 53
5 14	» Կազլըքէօլ Համամ »	9 44
6 1	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9 13
6 41	» Պէօյիւք Չօբանլար »	8 20
7 33	» Չայ »	7 33
8 21	» Իսհագլը »	6 40
8 45	» Սարըքարաման »	6 15
9 16	» Աք Շէհիր »	5 53
9 48	» Ադղըր քէօյ »	5 13
10 30	» Ջաղըլըշ քէօյ »	4 35
11 8	» Իլղըն »	4 8
11 55	» Գադըն-Խանը »	3 9
12 50	» Սէրայ-Իւնի »	2 27
1 22	» Մէյրամ »	1 47
2 22	» Բունար-Պաշը »	12 42
3 —	ժմ. Գոնիա մկն.	12 —
Երկ.		

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԳԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրիկ.
ժ. վ.		ժ. վ.
1 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմ.	11 —
1 44	» Աք Գայնար »	10 18
2 24	» Ալփու Քէօյ »	9 46
3 4	» Պէյլիք Ախըր »	8 58
4 9	» Սարըքէօյ »	8 1
4 58	» Պէյլէր »	7 4
5 8	» Սառալէր »	6 27
6 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	6 —
7 3	» Պօլաթլը »	5 16
8 21	» Մալը Քէօյ »	3 42
9 15	» Սինճան Քէօյ »	2 47
10 —	ժմ. Էնկիւրի մկն.	2 —
Երկ.		

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն Իրիկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն Իրիկ.
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
2 35	12 45	մկն. Ալայունտ ժմ.	1 40	11 45
2 55	1 5	ժմ. Քէօթահիա մկն.	2 —	12 5

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 421 խառն Առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 423 խառն Իրիկ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 452 խառն Իրիկ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 424 խառն Առտու
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
4 15	6 22	մկն. Ատա-Պազար ժմ.	5 34	7 15
5 3	6 40	ժմ. Համիտիէ մկն.	5 52	7 33

12—50

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Սեպտեմբեր 14 [Ն.Տ.] հինգշաբթի օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 2 Ճամբ. Առտ.	Թ. 4 Ճամբ. Առտ.	Թ. 44 Խառն Առտ.	Թ. 6 Ճամբ. Առտ.	Թ. 8 Ճամբ. Առտ.	Թ. 10 Ճամբ. Առտ.	Թ. 12 Ճամբ. Առտ.	Թ. 14 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 46 Խառն Իրիկ.	Թ. 16 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 18 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 20 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 22 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 24 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 26 Ճամբ. Իրիկ.
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Գարաքէօյ Կամուրջ մկն.	11 30	12 35	12 [illegible]	2 25	2 58	4 23	5 29	6 43	7 45	8 51	9 58	10 35	11 15	11 55	12 35
Հայտար Փաշա ժմ.	11 50	12 55	12 5	2 45	3 18	4 43	5 49	7 3	8 5	9 11	10 18	10 55	11 35	12 15	12 55
Հայտար Փաշա մկն.	11 54	1	1 2	2 52	3 25	4 50	5 54	7 8	8 15	9 16	10 23	11 —	11 40	12 20	1 —
Գըզըլ Թօփրագ »	12 2	1 08	—	3	3 33	4 58	6 2	7 16	8 25	9 24	10 31	11 8	-	12 28	1 8
Ֆէնէր Եօլու »	12 5	1 12	1 37	3 3	3 36	5 1	6 5	7 19	8 30	9 28	10 34	11 11	—	12 31	1 11
Կէօզ Թէփէ »	2 9	1 16	— —	3 7	3 40	5 5	6 9	7 23	8 36	9 32	10 38	11 15	—	12 35	1 15
Էրէնքէօյ »	12 14	1 20	1 48	3 11	3 45	5 9	6 13	7 27	8 42	9 36	10 43	11 20	11 51	12 40	1 19
Պօսթանճըք »	2 20	1 26	1 59	3 17	3 51	5 15	6 19	7 33	8 51	9 42	10 51	11 26	11 57	12 46	1 25
Մալթէփէ »	12 28	1 35	2 13	3 26	3 58	5 24	6 26	7 42	9 4	9 50	11 1	11 33	12 5	12 54	1 33
Գարթալ »	12 39	1 45	2 27	3 36		5 34		7 52	9 19	10 —	11 11	ժմ.	12 15	1 04	1 43
Փէնտիք ժմ.	12 46	1 52	2 37	3 43	ժմ.	5 41	ժմ.	7 59	9 29	10 07	11 18		12 22	1 11	1 50
Փէնտիք մկն.			2 45						9 40						
Թուզլա »			3 6						10 1						
Կէյպզէ »			3 28						10 24						
Տիլ Իսքէլէսի »			3 50						10 48						
Թավշանճըլ »			4 —						10 58						
Հէրէքէ »			4 16						11 17						
Եարըմճա »			4 37						11 39						
Թիւթիւն Չիֆթլիք »			4 49						11 51						
Տէրինճէ »			4 59						12 2						
Իզմիտ ժմ.			5 13						12 18						
Իզմիտ մկն.			5 38												
Պէօյիւք Տէրպէնտ »			6 11												
Սափանճա »			6 35												
Համիտիէ »			6 59												
Կէյվէ »			7 42												
Աք Հիսար »			8 4												
Մէքէճէ »			8 33												
Լէֆքէ »			8 57												
Վէզիր Խան »			9 32												
Պիլէճիկ ժմ.			10 12												
Պիլէճիկ մկն.			10 24												
Գարաքէօյ »			11 32												
Պօզիւյիւք »			12 13												
Ին Էօնիւ »			12 59												
Չուքուր Հիսար »			1 29												
Էսկի Շէհիր ժմ.			2 07												
			Երկ.												

Այս կառախումբը ամսոյ 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ

14—50

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	Թ. 1 Ճամբ. Առտ.	Թ. 3 Ճամբ. Առտ.	Թ. 5 Ճամբ. Առտ.	Թ. 7 Ճամբ. Առտ.	Թ. 9 Ճամբ. Առտ.	Թ. 41 Խառն Առտ.	Թ. 11 Ճամբ. Առտ.	Թ. 13 Ճամբ. Առտ.	Թ. 15 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 17 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 19 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 43 Խառն Առտ.	Թ. 21 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 23 Ճամբ. Իրիկ.	Թ. 25 Ճամբ. Իրիկ.
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Էսկի Շէհր մկն.												10 40			
Չուքուր Հիսար »												11 16			
Ին Էօնիւ »												11 48			
Պօզիւյիւք »												12 24			
Գարաքէօյ »												1 —			
Պիլէճիկ ժմ.												1 50			
Պիլէճիկ մկն.												2 2			
Վէզիր Խան »												2 38			
Լէֆքէ »												3 13			
Մէքէճէ »												3 45			
Աք Հիսար »												4 11			
Կէյվէ »												4 34			
Համիտիէ »												5 29			
Սափանճա »												5 45			
Պէօյիւք Տէրպէնտ »												6 10			
Իզմիտ ժմ.												6 41			
Իզմիտ մկն.						12 —						7 6			
Տէրինճէ »						12 18						7 21			
Թիւթիւն Չիֆթլիք »						12 29						7 30			
Եարըմճա »						12 41						7 42			
Հէրէքէ »						1 8						8 6			
Թավշանճըլ »						1 19						8 16			
Տիլ Իսքէլէսի »						1 33						8 26			
Կէյպզէ »						2 3						8 55			
Թուզլա »						2 24						9 17			
Փէնտիք ժմ.						2 44						9 39			
Փէնտիք մկն.	11 42	12 30	1 15	1 56	2 40	2 58		5 03		7 21	8 45	9 50	10 44		12 6
Գարթալ »	11 50	12 38	1 23	2 4	2 48	3 9		5 11		7 29	8 53	10 2	10 52		12 15
Մալթէփէ »	12 —	12 48	1 34	2 15	2 58	3 25	4 13	5 22	6 36	7 40	9 4	10 18	11 3	11 47	12 25
Պօսթանճըք »	12 08	12 56	1 42	2 23	3 6	3 37	4 21	5 30	6 44	7 48	9 12	10 31	11 11	11 56	12 33
Էրէնքէօյ »	12 15	1 2	1 49	2 29	3 12	3 48	4 27	5 36	6 50	7 54	9 18	10 41	11 18	12 2	12 40
Կէօզթէփէ »	12 19	1 6	1 53	2 33	— —	3 52	4 31	5 40	6 54	7 58	9 22	— —	11 22	12 6	12 44
Ֆէնէր Եօլու »	12 23	1 10	1 57	2 37	— —	3 58	4 35	5 44	6 58	8 2	9 27	10 50	11 26	12 10	12 48
Գըզըլ Թօփրագ »	12 26	1 13	2 —	2 40	— —	4 3	4 38	5 47	7 1	8 5	9 30	— —	11 29	12 13	12 51
Հայտար Փաշա ժմ.	12 33	1 20	2 7	2 47	3 22	4 12	4 45	5 54	7 8	8 12	9 37	10 59	11 36	12 20	12 58
Հայտար Փաշա մկն.	12 38	1 25	2 12	2 53	3 27	4 24	4 52	6 —	7 13	8 17	9 42	11 20	11 43	12 25	1 3
Գարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	12 58	1 45	2 32	3 13	3 47	4 44	5 12	6 20	7 33	8 37	10 2	11 40	12 3	12 45	1 23
												Երկ.			

Այս կառախումբը ամսոյ 14էն մինչեւ 30 կ'երթեւեկէ